EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.6.2021
COM(2021) 347 final

2021/0171 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om konsumentkrediter

{SEC(2021) 281 final} - {SWD(2021) 170 final} - {SWD(2021) 171 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Genom direktiv 2008/48/EG om konsumentkreditavtal (*konsumentkreditdirektivet* eller *direktivet*) , ändrat 2011, 2014, 2016 och 2019[1], inrättades en harmoniserad EU-ram för konsumentkrediter i syfte att underlätta framväxten av en väl fungerande inre marknad för konsumentkrediter och tillhandahålla en hög konsumentskyddsnivå för att säkerställa konsumenternas förtroende.

I en Refit-utvärdering[2] som gjordes 2018–2019 konstaterades att målen för 2008 års direktiv, nämligen att säkerställa en hög nivå på konsumentskyddet och främja utvecklingen av en inre marknad för krediter, fortfarande är relevanta i ett läge där regelverket i EU är fragmenterat och endast delvis har genomförts. Sådan fragmentering, tillsammans med den rättsliga osäkerhet som blivit följden av att vissa bestämmelser i direktivet formulerades på ett otydligt sätt, hämmar en smidigt fungerande inre marknad för konsumentkrediter och ger inga garantier för en genomgående hög nivå på konsumentskyddet.

Sedan 2008 har digitaliseringen i grunden förändrat konsumenternas beslutsprocess och vanor i allmänhet. De vill idag ha en smidigare och snabbare kreditgivningsprocess och använder sig ofta av nätet för att göra sådana transaktioner. Detta påverkar också utlåningssektorn, som genomgår en gradvis digitalisering. Nya marknadsaktörer, t.ex.-plattformar för person-till-person-lån, erbjuder kreditavtal i olika former. Nya produkter, såsom kortfristiga högriskkrediter, har dykt upp. Digitaliseringen har också medfört nya sätt att offentliggöra information digitalt och bedöma konsumenters kreditvärdighet med hjälp av automatiserade beslutssystem och icke-traditionella uppgifter.

Covid-19-krisen och de därav följande isoleringsåtgärderna har också stört EU:s ekonomi och haft en stor inverkan på kreditmarknaden och konsumenterna, särskilt utsatta konsumenter, vilket har gjort många hushåll i EU mer ekonomiskt sårbara. Omvänt har krisen också påskyndat den digitala omvandlingen. I samband med covid-19-krisen antog medlemsstaterna en rad lättnader som syftar till att minska den ekonomiska bördan för medborgare och hushåll, såsom moratorier för återbetalning av lån som i allmänhet utvidgades till konsumentkrediter.

Mot denna bakgrund tillkännagav kommissionen en översyn av konsumentkreditdirektivet i sitt arbetsprogram för 2020. I det reviderade arbetsprogram som antogs i samband med covid-19-pandemin sköts antagandet av översynen upp till andra kvartalet 2021[3].

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Överensstämmelse med befintliga politiska bestämmelser skulle garanteras i förslaget.

---

1 Genom direktiv 2011/90/EU, direktiv 2014/17/EU, förordning (EU) 2016/1011 och förordning (EU) 2019/1243.

2 Resultaten av utvärderingen offentliggjordes 2020. Arbetsdokument från kommissionens avdelningar med utvärdering av direktiv 2008/48/EG om konsumentkreditavtal, Bryssel, 5.11.2020, SWD (2020) 254 final.

3 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Kommissionens justerade arbetsprogram för 2020 - En ambitiösare union (COM(2020) 440 final).

Oskäliga villkor i konsumentavtal regleras i direktiv 93/13/EEG om oskäliga villkor i konsumentavtal, där det föreskrivs att avtalsvillkor som inte har förhandlats individuellt inte är bindande för konsumenterna om de, i strid med kravet på ”god sed”, medför en betydande obalans mellan å ena sidan konsumenters och näringsidkares och leverantörers rättigheter och skyldigheter, å andra sidan, till nackdel för konsumenterna. Utöver detta allmänna krav finns det i direktivet en lista över exempel på villkor som kan betraktas som oskäliga. Direktiv 93/13/EEG gäller parallellt med andra konsumentskyddsbestämmelser i unionsrätten.

Direktiv 2002/65/EG om distansförsäljning av finansiella tjänster reglerar konsumentkrediter som för närvarande inte omfattas av tillämpningsområdet för konsumentkreditdirektivet och som säljs på distans, t.ex. online. Direktivet håller för närvarande på att ses över, i enlighet med kommissionens arbetsprogram för 2020.

Vilseledande reklam regleras i direktiv 2005/29/EG om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och direktiv 2006/114/EG om vilseledande och jämförande reklam, som är tillämpligt på förhållanden mellan näringsidkare. Dessa regler tar dock inte hänsyn till konsumentkreditens särdrag eller till konsumenternas behov av att kunna jämföra reklam.

I förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (*den allmänna dataskyddsförordningen*) fastställs de regler som är tillämpliga på behandlingen av personuppgifter, stärkandet av enskildas grundläggande rättigheter och förtydligandet av reglerna för företag och offentliga organ. Principerna om uppgiftsminimering, korrekthet och lagringsbegränsning enligt artikel 5 i dataskyddsförordningen reglerar användningen av uppgifter för att göra kreditprövningar. Utan att det påverkar den allmänna dataskyddsförordningen syftar detta förslag till att hantera de problem som identifierats vid behandlingen av personuppgifter som är specifika för praxis på konsumentkreditmarknaden, dvs. användning av alternativa uppgiftskällor för kreditvärdighetsbedömningar eller transparens i bedömningar som utförs med hjälp av maskininlärningsteknik.

Överensstämmelse med annan lagstiftning, såsom de ändringar som införts i bland annat direktiv 2005/29/EG genom direktiv (EU) 2019/2161 om bättre tillsyn och modernisering av unionens konsumentskyddsregler, skulle också garanteras i förslaget, som innehåller bestämmelser i linje med det direktivet.

År 2020 antog kommissionen ett paket med en rättsakt om digitala tjänster. Det omfattar en rättsakt om digitala tjänster som ändrar direktiv 2000/31/EG (*e-handelsdirektivet*) och inför en övergripande ram för förmedlingstjänster. Det ingår även en rättsakt om digitala marknader som inför regler för plattformar som fungerar som ”grindvakter” inom den digitala sektorn.

Under 2021 offentliggjorde kommissionen också ett förslag till förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens[4], för att främja användningen av artificiell intelligens (AI) men också för att hantera de risker som är förknippade med viss användning av AI.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Målen i förslaget är förenliga med EU:s politik och mål.

Förslaget är förenligt med och kompletterar annan EU-lagstiftning och EU-politik, särskilt på konsumentskyddsområdet, såsom direktiv 2011/83/EU om konsumenträttigheter, direktiv 2013/11 om alternativ tvistlösning för konsumenter och direktiv 2014/17/EU om

[4] COM(2021) 206 final.

konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet, som reglerar hypotekslåneavtal (*direktivet om hypotekslån*).

Under 2018 offentliggjorde kommissionen också ett förslag till direktiv om kreditförvaltare, kreditförvärvare och återvinning av säkerheter[5], som för närvarande är under behandling av medlagstiftarna.

I september 2020 antog kommissionen ett paket om digital finansiering, inklusive en strategi för digital finansiering och lagstiftningsförslag om kryptotillgångar och digital motståndskraft, för en konkurrenskraftig finanssektor i EU som ger konsumenterna tillgång till innovativa finansiella produkter samtidigt som konsumentskyddet och den finansiella stabiliteten säkerställs. I konsekvens med detta syftar det här förslaget till att modernisera konsumentkreditreglerna för att ta hänsyn till de förändringar som digitaliseringen medför. Det kompletterar också förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag, eftersom den förordningen inte är tillämplig på gräsrotsfinansieringstjänster för konsumenter.

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) möjliggör åtgärder för att etablera och upprätthålla en fungerande inre marknad med ett starkt konsumentskydd och friheten att tillhandahålla tjänster. Tillhandahållandet av konsumentkrediter över gränserna hämmas fortfarande av flera hinder.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för det föreslagna direktivet är artikel 114 i EUF-fördraget om fullbordandet av den inre marknaden, med vederbörlig hänsyn till artikel 169 i EUF-fördraget[6]. Det ger EU befogenhet att vidta åtgärder för tillnärmning av nationella bestämmelser om upprättandet av den inre marknaden och dess funktion. Förslaget till att bidra till att den inre marknaden fungerar smidigt genom att skapa en hög nivå av konsumentskydd.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Subsidiaritetsprincipen gäller om förslaget inte omfattas av EU:s exklusiva behörighet[7].

Därför kan målen för detta förslag inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, utan kan snarare, på grund av den föreslagna förordningens omfattning och verkningar, uppnås bättre på unionsnivå.

Fördraget möjliggör åtgärder för att etablera och upprätthålla en fungerande inre marknad med ett starkt konsumentskydd och fritt tillhandahållande av tjänster. En sådan marknad för konsumentkrediter hämmas fortfarande av flera hinder. Dessa hinder begränsar omfattningen av gränsöverskridande utbuds- och efterfrågeverksamhet, vilket minskar konkurrensen och därmed konsumenternas valmöjligheter.

Åtgärder på EU-nivå skulle säkerställa en konsekvent hög konsumentskyddsnivå och en tydligare och mer harmoniserad rättslig ram för företag, vilket skulle minska hindren för

---

5 COM(2018) 135 final.

6 I artikel 169 i EUF-fördraget anges att målen att främja konsumenternas intressen och säkerställa en hög konsumentskyddsnivå kan uppnås genom åtgärder som antas i enlighet med artikel 114 i EUF-fördraget.

7 I artikel 3 i EUF-fördraget anges de områden där unionen har exklusiv befogenhet.

kreditgivning i andra medlemsstater (genom direkt gränsöverskridande tillhandahållande eller etablering av dotterbolag).

Med digitaliseringen och det potentiella inträdet på kreditmarknaden av nya digitala aktörer förväntas det gränsöverskridande tillhandahållandet av krediter öka. Detta kommer att göra gemensamma EU-regler anpassade till den digitala tidsåldern såväl mer nödvändiga och mer effektiva när det gäller att uppnå EU:s politiska mål.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. Det reglerar inte alla aspekter av utlåning och upplåning utan fokuserar på centrala aspekter av konsumentkredittransaktioner för att underlätta utvecklingen av gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster och skydda konsumenterna i detta sammanhang.

Samtliga föreslagna regler har genomgått ett proportionalitetstest för att garantera en lämplig och proportionerlig reglering. De skulle innebära kostnader för leverantörerna men också lägga grunden för en ambitiös och framtidssäkrad strategi som leder till större fördelar för konsumenterna och samhället i stort.

- **Val av instrument**

Det valda instrumentet är ett direktiv som upphäver direktiv 2008/48/EG.

Ett direktiv är bindande med avseende på resultatet, dvs. att uppnå en fungerande inre marknad, men överlåter åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt[8]. Det föreslagna direktivet kommer att ersätta 2008 års direktiv men behålla många av dess delar. Detta kommer att göra det möjligt för medlemsstaterna att ändra gällande lagstiftning (till följd av införlivandet av direktiv 2008/48/EG) i den utsträckning som krävs för att säkerställa efterlevnad, och på så sätt minimera effekterna av en sådan reform på deras rättssystem. Det föreslagna direktivet är ett instrument för fullständig harmonisering på de områden det omfattar, men på vissa områden överlåts vissa lagstiftningsval åt medlemsstaterna.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

År 2014 lade kommissionen fram en rapport om genomförandet av direktivet[9], för vilken den genomförde en anonym kundundersökning och gjorde en konsumentenkät för att bedöma efterlevnaden av direktivet. I rapporten drogs slutsatsen att det fanns ett behov av att fortsätta att övervaka efterlevnaden av direktivet.

År 2020 lade kommissionen fram ytterligare en rapport om genomförandet av direktivet[10] i syfte att redovisa de viktigaste resultaten av Refit-utvärderingen 2018–2019[11] samt de lärdomar som dragits av tillämpningen av direktivet sedan det antogs. I rapporten betonades

8 Artikel 288 i EUF-fördraget.

9 Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av direktiv 2008/48/EG om konsumentkreditavtal, Bryssel, 14.5.2014, COM(2014) 259 final,

10 Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av direktiv 2008/48/EG om konsumentkreditavtal, Bryssel, 5.11.2020, COM(2020) 963 final,

11 Resultaten av utvärderingen offentliggjordes 2020. Arbetsdokument från kommissionens avdelningar med utvärdering av direktiv 2008/48/EG om konsumentkreditavtal, 5.11.2020, SWD (2020) 254 final.

att direktivets mål från 2008 fortfarande är relevanta och att det har varit delvis effektivt när det gäller att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå och en väl fungerande inre marknad. Skälen till att direktivet endast delvis har varit effektivt är grundar sig såväl på direktivet i sig (till exempel en otydlig formulering av vissa artiklar) som på externa faktorer, såsom dess praktiska tillämpning och tillämpning i medlemsstaterna samt aspekter av konsumentkreditmarknaden som det inte omfattar. Vid utvärderingen identifierades ett antal brister med anknytning till direktivets tillämpningsområde, dess definitioner och termer som ibland är oklara, informationsskyldigheter som inte är anpassade till digitala medier, bristande tydlighet i bestämmelserna om kreditprövning, vilket leder till otillräckligt skydd för konsumenterna och skillnader i efterlevnaden.

- **Samråd med berörda parter**

Under de senaste åren har kommissionen genomfört flera samråd om tillämpliga regler för konsumentkrediter på EU-nivå. Berörda parter rådfrågades i samband med Refit-utvärderingen, vars resultat offentliggjordes 2020, och i samband med den konsekvensbedömning som genomfördes för Refit-översynen av direktivet. Som en del av Refit-utvärderingen och Refit-översynen genomfördes två offentliga samråd[12] utöver andra former av samråd (konsumentundersökningar, intervjuer med berörda parter och enkäter, riktade frågeformulär till nationella myndigheter[13], bilaterala möten, workshoppar, möten i medlemsstaternas särskilda expertgrupper, samråd med användargruppen för finansiella tjänster samt särskilda diskussioner under de årliga konsumenttoppmötena).

Europaparlamentet anordnade också en utfrågning i mars 2021 om översynen av direktivet, och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén offentliggjorde 2019 en informationsrapport om utvärderingen av konsumentkreditdirektivet[14].

En grupp myndigheter för konsumentskyddssamarbete (medlemmar i nätverket för konsumentskyddssamarbete) gjorde också en samordnad efterlevnadskontroll av onlinereklam och onlineerbjudanden om köp av konsumentkreditprodukter i februari/mars 2021[15].

Den omfattande samrådsprocessen har gjort det möjligt att identifiera de viktigaste intressenternas synpunkter på centrala frågor. I de synpunkter som inkommit från berörda parter identifierades digitaliseringen av marknaden som den viktigaste drivkraften att ta hänsyn till i översynsprocessen. Konsumentorganisationerna förespråkar en omfattande översyn av direktivet för att ta itu med flera av de problem som identifierades vid översynen och som hade koppling till den otillräckliga tillämpningen av direktivet, oansvarig utlåningspraxis, informationsöverbelastning, användning av uppgifter och överskuldsättning, särskilt i samband med covid-19. De svarande, oavsett intressentgrupper och medlemsstater, är överens om att den information som konsumenterna får i reklamskedet och skedet innan avtal ingås måste rationaliseras och återspegla den ökande användningen av digitala enheter, om målet att skydda konsumenterna ska kunna uppnås. Företrädare för näringslivet är mycket positiva till ett stabilt regelverk och andra åtgärder än lagstiftning, eller riktade ändringar av direktivet för att anpassa det till digitaliseringens utveckling. De föreslår att

---

12 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1844-Evaluation-of-the-Consumer-Credit-Directive/public-consultation_en
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12465-Consumer-Credit-Agreement-review-of-EU-rules/public-consultation_en

13 Utöver undersökningarna och intervjuerna med nationella myndigheter utarbetades tre frågeformulär som riktade sig till enheter för alternativ tvistlösning och medlemmar av de europeiska konsumentcentrumen och centrumen för konsumentskydd.

14 INT/884-EESC-2019-01055-00-00-ri-tra.

15 Mini-sweep on consumer credit, 2021.

informationskraven förenklas, samtidigt som tillräcklig flexibilitet bibehålls i kreditprövningen. De nationella myndigheterna stöder i allmänhet en lagändring. Flera medlemsstater verkar föredra omfattande lagändringar för att komma till rätta med de problem som identifierats, medan andra förespråkar en mer målinriktad strategi. En majoritet av de nationella myndigheterna erkänner att en harmonisering av reglerna skulle stödja utvecklingen av den gränsöverskridande marknaden. Alla berörda parter uppskattar de fördelar som skuldrådgivningstjänster innebär för utsatta konsumenter och för kreditgivare, eftersom sådana tjänster gör det möjligt för kreditgivarna att driva in sina fordringar på ett effektivt sätt.

De synpunkter som inkom sammanfattades och användes för att utarbeta den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag samt för att bedöma konsekvenserna av nya regler för berörda parter.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Kommissionen har också använt sig av en rad studier och rapporter om frågor som rör ansvarsfull utlåning och ansvarsfullt låntagande. Det rör sig bland annat om den ICF-undersökning som utgjort underlag för konsekvensbedömningen av direktivet (2021)[16], ICF-undersökningen som utgjorde underlag för utvärderingen av konsumentkreditdirektivet (2020)[17]. Le Europe et al. beteendestudie om digitaliseringen av marknadsföring och distansförsäljning av finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag (2019)[18]. Civics undersökning om mätning av skada för konsumenterna i Europeiska unionen (2017)[19], och Civics undersökning om de europeiska hushållens överskuldsättning (2013)[20].

Kommissionen gjorde också en kartläggning av nationella strategier för kreditprövning enligt konsumentkreditdirektivet inom ramen för 2017 års handlingsplan för finansiella tjänster för konsumenter[21], i samarbete med medlemsstaternas myndigheter, och offentliggjorde den 2018[22].

- **Konsekvensbedömning**

Kommissionen har gjort en konsekvensbedömning för detta förslag.

Refit-översynens allmänna mål var att minska nackdelarna för konsumenterna och riskerna med att ta lån på en föränderlig marknad, underlätta det gränsöverskridande tillhandahållandet av konsumentkrediter och öka den inre marknadens konkurrenskraft. Allt detta ligger i linje med direktivets ursprungliga mål.

Följande alternativ för att uppnå målen bedömdes: Ett scenario med oförändrad politik (alternativ 0 – grundscenario), andra åtgärder än lagstiftning (alternativ 1). En riktad ändring av direktivet, med fokus på att förtydliga och effektivisera dess nuvarande bestämmelser

16 ICF, Study on possible impact of a revision of the CCD, 2021 (ska offentliggöras tillsammans med förslaget).

17 ICF, Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers, 2020.

18 LE Europe, VVA Europe, Ipsos NV, ConPolicy and Time.lex, Behavioural study on the digitalisation of the marketing and distance selling of retail financial services, 2019.

19 CIVIC Consulting, Study on measuring consumer detriment in the European Union, 2017.

20 CIVIC Consulting, The over-indebtedness of European households: updated mapping of the situation, nature and causes, effects and initiatives for alleviating its impact, 2013.

21 COM(2017) 0139 final.

22 Mapping of national approaches in relation to creditworthiness assessment under Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mapping_national_approaches_creditworthiness_assessment.pdf

(alternativ 2). En omfattande ändring av direktivet för att införa nya bestämmelser i linje med befintlig EU-lagstiftning (alternativ 3a) eller för att införa nya bestämmelser som går utöver befintlig EU-lagstiftning (alternativ 3b). På grundval av konsekvensbedömningen identifierades det rekommenderade alternativet som alternativ 3a, kompletterat med vissa kostnadseffektiva åtgärder hämtade från andra alternativ.

Det rekommenderade alternativet innebär att direktivet ändras så att nya bestämmelser införs i linje med EU:s befintliga regelverk. Som en kort sammanfattning av de viktigaste inslagen i det rekommenderade alternativet har följande åtgärder inkluderats: Utvidgning av direktivets tillämpningsområde till att omfatta lån under 200 euro, räntefria krediter, alla kontokrediter och alla leasingavtal samt kreditavtal som ingås genom plattformar för person-till-person-lån. Ändring av definitionen av flera nyckelbegrepp. Tillhandahållande av lämpliga förklaringar till konsumenterna. Minskning av den mängd information som ska ges till konsumenterna i reklam som är inriktad på viktig information när den tillhandahålls via vissa kanaler. Mer information om hur och när förhandsinformation presenteras för konsumenterna för att se till att den sker på ett effektivare sätt. Förbud mot förkryssade rutor. Förbud mot kopplingsförbehåll. Standarder för rådgivningstjänster. Förbud mot försäljning av kreditprodukter utan föregående beställning. Fastställande av medlemsstaternas skyldighet att fastställa tak för räntesatser, effektiv ränta eller den sammanlagda kreditkostnaden. Fastställande av uppföranderegler och skyldighet för kreditgivare och kreditförmedlare att se till att personalen har lämpliga färdigheter och kunskaper. Uppgift om att kreditprövningar bör utföras på grundval av information om finansiella och ekonomiska omständigheter som är nödvändig, tillräcklig och proportionerlig. Bestämmelser om användning av alternativa uppgiftskällor för att genomföra kreditprövningar, för att återspegla principerna i den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Skyldighet för medlemsstaterna att främja finansiell utbildning. Skyldighet för medlemsstaterna att vidta åtgärder för att uppmuntra kreditgivare att bevilja rimligt anstånd. Förbättrad tillgång till skuldrådgivningstjänster. Förbättrade förutsättningar för verkställighet genom införande av en artikel om behöriga myndigheter, Den fyraprocentsregel (lägsta bötesbelopp) som fastställs i direktiv (EU) 2019/2161 (*Omnibusdirektivet*) för gränsöverskridande utbredda överträdelser inkluderas med avseende på påföljder.

Det rekommenderade alternativet bedömdes vara mycket effektivt när det gäller att uppnå initiativets mål, genom att säkerställa en hög grad av överensstämmelse med EU:s lagstiftning och effektivitet när det gäller de ekonomiska och sociala konsekvenser som bedöms. Den förväntas ha en positiv inverkan på konsumentskyddet, minska nackdelarna, främja förtroendet och stärka den sociala delaktigheten . Det kommer sannolikt att bidra till att stärka lika villkor inom och mellan medlemsstaterna genom att minska fragmenteringen av den nuvarande rättsliga ramen. De kvantifierade åtgärderna enligt det rekommenderade alternativet skulle innebära en minskning av nackdelarna för konsumenterna med cirka 2 miljarder euro under perioden 2021–2030. Utöver dessa kvantifierade åtgärder skulle detta alternativ även dra nytta av fördelarna med andra åtgärder, såsom tak för den effektiva räntan/räntan Det rör sig om åtgärder som anses vara mycket gynnsamma för konsumenterna och för samhället, men som inte kunnat kvantifieras. Detta talar ytterligare för det rekommenderade alternativet. Effekterna på samhället anses också vara mycket positiva tack vare åtgärder som förebygger och motverkar överskuldsättning, vilket förbättrar den sociala integrationen. Dessa åtgärder inbegriper skärpta kreditprövningar och stärkta anståndsåtgärder och skuldrådgivningstjänster. Varje euro som spenderas på skuldrådgivning förväntas ge 1,4–5,3 euro i motsvarande fördelar, främst genom att man undviker sociala kostnader för överskuldsättning.

Kreditgivarna skulle stå för merparten av kostnaderna för genomförandet av det nya direktivet. Vissa åtgärder skulle bli dyrare för kreditgivare som för närvarande erbjuder produkter som inte omfattas av direktivet (t.ex. räntetak, effektiv ränta eller den totala kreditkostnaden). Kostnaderna för de kvantifierade åtgärderna för bankerna uppskattas till mellan 1,4 och 1,5 miljarder euro. Det förväntas att kostnaderna kommer att övervältras på konsumenterna (även om det inte gick att fastställa i vilken utsträckning).

Skyddet av konsumenter som beviljar krediter genom plattformar för person-till-person-lån behandlas inte eftersom det inte passar in i förslagets logik. Skyddet av konsumenter som investerar genom dessa plattformar och plattformarnas ansvar gentemot konsumenterna kommer därför att bedömas i ett annat sammanhang och vid behov följas upp av ett lagstiftningsförslag.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Refit-översynen ingår i avsnittet om Refit i kommissionens arbetsprogram. Förslaget skulle medföra kostnader för företagen, men förväntas också minska deras administrativa börda tack vare större rättslig klarhet. Flera åtgärder håller redan på att genomföras i vissa medlemsstater, så företagen i dessa medlemsstater skulle inte drabbas av några betydande merkostnader.

Förslaget förenklar vissa informationskrav och syftar till att anpassa kraven till digital användning. Förslaget kommer särskilt att leda till minskade reklamkostnaderna för kreditgivare/kreditförmedlare på vissa medier, t.ex. radio, samtidigt som konsumenterna får tydligare information som är lättare att hantera och förstå. Möjligheterna att förenkla kraven på reklam för konsumentkrediter i radiosändningar kan uppskattas motsvara ett belopp på 1,4 miljoner euro per år, vilket motsvarar 14 miljoner euro under perioden 2021–2030.

Anpassning av informationskraven för digital användning, särskilt genom en ny standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt, kommer inledningsvis att medföra kostnader. På lång sikt skulle det dock minska bördan för företagen, som skulle kunna tillhandahålla den fullständiga standardiserade europeiska konsumentkreditupplysningen via e-post, utan att behöva anpassa den till digitala skärmar. Eftersom omkring en tredjedel av konsumenterna ingick ett kreditavtal online skulle denna minskning i slutändan kunna ha en positiv inverkan på över 25 miljoner personliga banklån per år.

När det gäller den minskade bördan för offentliga förvaltningar förväntas den högre graden av rättslig klarhet och det förenklade regelverket minska antalet klagomål och öka säkerheten och efterlevnaden, vilket gör verkställighetsförfarandena effektivare. Särskilda åtgärder för att stärka samordningen och förbättra förutsättningarna att genomföra direktivet förväntas också leda till effektivitetsvinster när det gäller efterlevnaden av direktivets skyldigheter.

De särskilda konsekvenserna för små och medelstora företag har inte identifierats som betydande, och de har därför inte bedömts separat.

- **Grundläggande rättigheter**

Detta förslag är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som särskilt erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Det syftar särskilt till att säkerställa fullständig efterlevnad av reglerna om skydd av personuppgifter, rätt till egendom, icke-diskriminering, skydd av familjeliv och yrkesliv och konsumentskydd i enlighet med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. All behandling av personuppgifter som sker inom ramen för detta direktiv kommer att vara förenlig med förordning (EU) 2016/679. Detta inbegriper att endast de uppgifter som är adekvata, relevanta och begränsade till vad som är nödvändigt för att bedöma konsumentens kreditvärdighet bör samlas in och på annat sätt behandlas.

Det kommer att förbjuda diskriminering på grund av nationalitet eller bosättningsort, eller någon av de grunder som anges i artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, när kreditavtal begärs, ingås eller innehas inom EU, till förmån för både kreditgivare och konsumenter.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta förslag påverkar inte EU:s eller EU-byråernas budget, utan bortser från de normala administrativa kostnaderna för att säkerställa efterlevnaden av EU-lagstiftningen, eftersom inga nya kommittéer inrättas och inga finansiella åtaganden görs.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen kommer att övervaka genomförandet av det reviderade direktivet, om det antas, efter det att det har trätt i kraft. Kommissionen kommer främst att ansvara för övervakningen av direktivets verkningar på grundval av uppgifter från medlemsstaternas myndigheter och kreditgivare. Som underlag kommer befintliga uppgiftskällor att användas där så är möjligt för att undvika ytterligare bördor för de olika intressenterna.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Följande sammanfattning syftar till att underlätta beslutsprocessen genom att redogöra för direktivets huvudinnehåll. I artikel 1 (innehåll) anges att direktivet syftar till att harmonisera aspekter av medlemsstaternas lagar och andra författningar om vissa konsumentkreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

I artikel 2 (tillämpningsområde) fastställs direktivets tillämpningsområde, som omfattar vissa konsumentkreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Vissa undantag som medges enligt artikel 2 i direktiv 2008/48/EG fortsätter att gälla, men det är nödvändigt att avskaffa undantag avseende minimibelopp, leasingavtal med option att köpa varor eller tjänster, kontokredit, kostnadsfri räntekredit utan avgifter eller kredit som ska återbetalas inom tre månader med endast obetydliga avgifter.

I artikel 3 (definitioner) definieras de termer som används i detta förslag. Definitionerna har i största möjliga utsträckning anpassats till definitionerna i andra EU-texter, särskilt direktiv 2014/17/EG om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet. Med hänsyn till detta direktivs särdrag har vissa av definitionerna dock skräddarsytts för behoven med avseende på det här förslaget.

I artikel 4 (omräkning av belopp i euro till nationell valuta) fastställs regler för omräkning till nationell valuta av de i euro uttryckta beloppen i direktivet.

Artikel 5 (skyldighet att kostnadsfritt tillhandahålla konsumenterna information) innehåller en skyldighet att ge konsumenterna kostnadsfri information i enlighet med direktivet.

Enligt artikel 6 (icke-diskriminering) ska medlemsstaterna säkerställa att konsumenter som är lagligt bosatta i unionen inte diskrimineras på grund av nationalitet, eller bosättningsort eller på någon av de grunder som anges i artikel 21 i stadgan när de ansöker om, ingår eller innehar ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i EU.

I artikel 7 (reklam för och marknadsföring av kreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering) införs allmänna principer för marknadsförings- och reklamuppgifter.

I artikel 8 (standardinformation i reklam för kreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering) fastställs hur den information som ska ingå i reklamen ska vara utformad och vilket innehåll den ska ha. Standardinformationen rör viktiga kreditfunktioner. Om det medium som används för att förmedla den information som ska ingå i reklamen inte gör det möjligt att visa informationen visuellt, t.ex. i radioreklam, bör sådan information i specifika och motiverade fall reduceras för att undvika informationsöverbelastning och minska onödig börda. Dessa bestämmelser kompletterar och utvidgar skyldigheterna i direktiv 2002/65/EG om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och direktiv 2005/29/EG om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden.

Enligt artikel 9 (allmän information) ska kreditgivare eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, alltid tillhandahålla tydlig och begriplig allmän information om kreditavtal.

I artikel 10 (förhandsinformation) införs en skyldighet för kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering att ge konsumenterna individuell förhandsinformation på grundval av blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation, utöver vilken de ska få en Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt på en sida som beskriver de viktigaste inslagen i krediten i fråga, för att hjälpa dem att jämföra olika erbjudanden. Syftet är att säkerställa att konsumenterna kan se all väsentlig information i kort sammanfattning, även på en mobilskärm. Innehållet i och utformningen av blanketten Standardiserade europeiska konsumentkreditöversikten anges i bilaga II, medan innehållet i och utformningen av blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation anges i bilaga I. Förhandsinformation måste tillhandahållas minst en dag innan konsumenten blir bunden av ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller ett erbjudande. Om förhandsinformation tillhandahålls mindre än en dag innan konsumenten blir bunden av något kreditavtal, måste kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster eller ett erbjudande om sådana tjänster, en dag efter det att avtalet ingås påminna konsumenterna om möjligheten att frånträda kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

I artikel 11 (förhandsinformation om kreditavtal som avses i artikel 2.5 eller 2.6) införs en skyldighet för kreditgivare och kreditförmedlare att ge konsumenterna individuell förhandsinformation om vissa typer av konsumentkrediter på grundval av den standardiserade europeiska konsumentkreditinformationen, utöver blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt. Blankettens innehåll och utformning anges i bilaga III. För andra kreditavtal måste förhandsinformation tillhandahållas minst en dag innan konsumenten blir bunden av något kreditavtal eller erbjudande. Om så inte sker är kreditgivare och kreditförmedlare skyldiga att en dag efter avtalets ingående påminna konsumenterna om möjligheten att ångra sig.

Enligt artikel 12 (tillräckliga förklaringar) ska kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering på ett tillfredsställande sätt förklara de föreslagna kreditavtalen, kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering och sidotjänsterna för konsumenterna, så att de kan bedöma om de är anpassade till deras behov och ekonomiska situation.

Artikel 13 (individanpassade erbjudanden på grundval av automatiserad behandling av personuppgifter) gör det obligatoriskt att informera konsumenterna när de, på grundval av automatisk behandling av personuppgifter, inbegripet profilering, erhåller personliga erbjudanden.

I artikel 14 (kopplingsförbehåll och paketförsäljning) förbjuds kopplingsförbehåll, såvida det inte kan visas att de leder till en klar fördel för konsumenterna, med vederbörlig hänsyn tagen till tillgången till och priserna på de berörda typerna av produkter, samtidigt som paketförsäljning tillåts.

Artikel 15 (härledda avtal om köp av kompletterande tjänster) förbjuder att konsumentens samtycke härleds från standardalternativ såsom förkryssade rutor.

I artikel 16 (rådgivningstjänster) fastställs normer för att säkerställa att konsumenterna, när rådgivning ges av kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, görs medvetna om detta, utan att det införs någon skyldighet att tillhandahålla rådgivning. Genom förslaget införs ett krav på att ett tillräckligt antal kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering på marknaden ska beaktas och att rådgivning ska ges i linje med låntagarens profil.

I artikel 17 (förbud mot kreditförsäljning utan föregående beställning) införs ett förbud mot att kreditgivaren säljer krediter utan föregående beställning. Det blir också förbjudet för kreditgivaren att utan föregående beställning skicka förhandsgodkända kreditkort till konsumenten eller att ensidigt höja en konsuments kontokredit eller kreditkortsgräns utan föregående beställning eller uttryckligt medgivande från konsumenten.

Enligt artikel 18 (skyldighet att bedöma konsumentens kreditvärdighet) ska kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bedöma konsumentens förmåga att återbetala krediten, med beaktande av konsumentens intresse och på grundval av nödvändig och proportionerlig information om konsumentens inkomster och utgifter och andra finansiella och ekonomiska omständigheter, utan att överskrida vad som är absolut nödvändigt för att göra en sådan bedömning. Det krävs också att krediter görs tillgängliga för konsumenter om resultatet av kreditprövningen visar att de skyldigheter som följer av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering sannolikt kommer att uppfyllas på det sätt som krävs enligt det avtalet, såvida inte särskilda och motiverade omständigheter föreligger. När kreditprövningen baseras på automatiserad behandling av personuppgifter, inbegripet profilering, har konsumenterna dessutom rätt att begära och erhålla ett mänskligt ingripande från kreditgivarens sida, motta en meningsfull förklaring av kreditprövningen och uttrycka sin ståndpunkt och bestrida denna kreditprövning.

I artikel 19 (databaser) införs bestämmelser som ska säkerställa att kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kan få tillgång till information från relevanta databaser på icke-diskriminerande grund.

I artikel 20 (utformning av kreditavtalet och avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering) och artikel 21 (information som ska inkluderas i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering) fastställs formen för och kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och den information som ska ingå i sådana avtal.

I artikel 22 (information om ändring av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering) fastställs särskilda skyddsåtgärder som ska införas för konsumenter för fall där kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ändras.

I artikel 23 (ändringar av krediträntan) anges den information som ska lämnas till konsumenten om krediträntan ändras.

I artikel 24 (kontokrediter) införs bestämmelser för att säkerställa att konsumenterna regelbundet informeras om vissa uppgifter om sin kontokredit.

I artikel 25 (överskridande) finns regler om underförstått godtagande av kontokredit varigenom en kreditgivare för konsumenten tillgängliggör medel som går utöver det aktuella saldot på konsumentens checkkonto eller den överenskomna kontokrediten. I händelse av ett betydande överskridande ska konsumenten underrättas och informeras om de villkor som gäller.

I artikel 26 (ångerrätt) föreslås en möjlighet för konsumenterna att frånträda ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering under liknande omständigheter som de som avses i direktiv 2002/65/EG om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter.

Artikel 27 (kombinerade kreditavtal) innehåller särskilda bestämmelser om kombinerade kreditavtal och konsumenternas ångerrätt.

I artikel 28 (kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med obestämd löptid) fastställs särskilda villkor för uppsägning av avtal med obestämd löptid.

I artikel 29 (förtidsbetalning) fastställs konsumenternas rätt att fullgöra sina skyldigheter före förfallodagen. Vid fullständig eller partiell förtidsbetalning har konsumenten rätt till en nedsättning av den sammanlagda kreditkostnaden, medan kreditgivaren har rätt till en skälig och objektivt motiverad ersättning för eventuella kostnader som är direkt kopplade till förtidsbetalningen av krediten.

Artikel 30 (beräkning av den effektiva räntan) rör den viktigaste indikatorn som används för att jämföra konsumentkreditprodukter. För konsumentkreditprodukter är det ett krav att tillämpa den definition av effektiv ränta som används i direktiv 2008/48/EG. Närmare uppgifter om metoden för beräkning av effektiv ränta finns i bilaga IV. Det finns också bestämmelser om ändring av metoden för att kunna ta hänsyn till marknadsutvecklingen.

I artikel 31 (räntetak, effektiv ränta och konsumentens sammanlagda kreditkostnad) införs tak för den ränta som ska tillämpas på konsumentkreditavtal, den effektiva räntan och/eller den sammanlagda kreditkostnaden. Medlemsstaterna får besluta att införa ett särskilt tak för en revolverande kreditfacilitet.

I artiklarna 32 (uppföranderegler vid tillhandahållandet av konsumentkrediter) och 33 (kunskaps- och kompetenskrav för personal) fastställs viktiga villkor för kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering för att säkerställa en hög grad av professionalism i tillhandahållandet av konsumentkrediter, såsom krav på arvoderingssystem och på lämpliga kunskaper och färdigheter.

I artikel 34 (finansiell utbildning) införs åtgärder för finansiell utbildning som ska främjas av medlemsstaterna, särskilt när det gäller konsumentkreditavtal, för att förbättra konsumenternas finansiella kunskaper, även när det gäller produkter som säljs digitalt.

I artikel 35 (betalningsdröjsmål och anståndsåtgärder) införs åtgärder för att uppmuntra rimliga anstånd innan verkställighetsförfaranden inleds.

Enligt artikel 36 (skuldrådgivningstjänster) ska medlemsstaterna se till att skuldrådgivningstjänster görs tillgängliga för konsumenter.

I artikel 37 (godkännande, registrering och tillsyn av andra institut än kreditinstitut) föreskrivs att andra institut än kreditinstitut måste omfattas av lämpliga förfaranden för godkännande, registrering och tillsyn. Detta bör säkerställa att alla kreditgivare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, oavsett om de är kreditinstitut eller inte, regleras och övervakas på lämpligt sätt.

Artikel 38 (särskilda skyldigheter för kreditförmedlare) innehåller bestämmelser om särskilda åtgärder med avseende på kreditförmedlare.

I artikel 39 (överlåtelse av rättigheter), som motsvarar artikel 17 i direktiv 2008/48/EG, anges att vissa rättigheter ska bibehållas om kreditgivarens rättigheter enligt ett kreditavtal överlåts till tredje man eller om själva kreditavtalet överlåts till tredje man. Med förvärvare avses varje person till vilken kreditgivarens rättigheter har överlåtits, dvs. kreditgivare, inkassoföretag eller företag som arbetar med rediskontering eller värdepapperisering osv.

I artikel 40 (tvistlösning utanför domstol) föreskrivs att konsumenter bör ha tillgång till alternativa tvistlösningsförfaranden för att lösa tvister mellan konsumenter och kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering om rättigheter och skyldigheter som fastställs i detta direktiv, utan åtskillnad mellan avtalstvister och tvister som uppkommer innan avtal ingås. Sådana förfaranden för alternativ tvistlösning och de enheter som erbjuder dessa bör uppfylla de kvalitetskrav som fastställs genom direktiv 2013/11/EU.

Enligt artikel 41 (behöriga myndigheter) ska medlemsstaterna utse särskilda behöriga myndigheter för genomförande av direktivet.

Artikel 42 (harmoniseringsnivå) och artikel 43 (direktivets tvingande karaktär) bekräftar principen om fullständig harmonisering och direktivets tvingande karaktär. Medlemsstaterna ska inte ha rätt att ha andra bestämmelser för de områden som omfattas av direktivet i den mån det innehåller harmoniserade bestämmelser på dessa områden.

Enligt artikel 44 (sanktioner) ska medlemsstaterna se till att lämpliga administrativa åtgärder eller sanktioner tillämpas vid brister i efterlevnaden av direktivet. För ”utbredda överträdelser” och ”utbredda överträdelser med en EU-dimension”, enligt definitionen i den reviderade förordningen om konsumentskyddssamarbete, kommer medlemsstaterna dessutom att vara skyldiga att i sin nationella lagstiftning införa böter på högst 4 % av den årliga omsättningen för den felande kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i de berörda medlemsstaterna.

I artikel 45 (utövande av delegering) fastställs de förfaranden som behöver följas för att vissa delar av direktivet ska kunna anpassas, specificeras eller uppdateras genom delegerade akter.

Artiklarna 46 (översyn och övervakning), 47 (upphävande och övergångsbestämmelser), 48 (införlivande), 49 (ikraftträdande) och 50 (adressater) innehåller standardbestämmelser och formuleringar som inte kräver några särskilda kommentarer.

2021/0171 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om konsumentkrediter

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[23],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG[24] om konsumentkreditavtal innehåller bestämmelser på unionsnivå om konsumentkreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering för konsumenter.

(2) År 2014 lade kommissionen fram en rapport om genomförandet av direktiv 2008/48/EG. År 2020 lade kommissionen fram en andra rapport om genomförandet av direktiv 2008/48/EG och ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar för att presentera resultaten av en Refit-utvärdering av direktivet, som omfattade ett brett samråd med berörda parter.

(3) Dessa rapporter och samråd visade att direktiv 2008/48/EG delvis har varit ändamålsenligt när det gäller att säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och främja utvecklingen av en inre marknad för krediter, och att dess mål fortfarande är relevanta. Skälen till att det direktivet endast delvis har varit ändamålsenligt har delvis med själva direktivet att göra, till exempel otydliga formuleringar i vissa artiklar, men hänger också samman med externa faktorer, såsom utvecklingen i samband med digitalisering, den praktiska tillämpningen och tillsynen i medlemsstaterna. Samtidigt finns det vissa aspekter av konsumentkreditmarknaden som inte omfattas av direktivet.

(4) Digitaliseringen har bidragit till att marknaden utvecklats på ett sätt som inte förutsågs när direktiv 2008/48/EG antogs. Den snabba tekniska utvecklingen sedan 2008 har lett till betydande förändringar på marknaden för konsumentkreditavtal, både på utbuds-

23 …

24 Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66).

och efterfrågesidan, såsom framväxten av nya produkter och utvecklingen av konsumenternas beteende och preferenser.

(5) Den vaga formuleringen av vissa bestämmelser i direktiv 2008/48/EG, som gör det möjligt för medlemsstaterna att anta avvikande bestämmelser som går utöver dem som föreskrivs i det direktivet, ledde till ett fragmenterat regelverk i unionen när det gäller ett antal aspekter av konsumentkrediter.

(6) Den faktiska och rättsliga situation som uppstår till följd av dessa nationella skillnader leder i vissa fall till snedvridning av konkurrensen mellan kreditgivare i unionen och skapar hinder på den inre marknaden. Situationen begränsar konsumenternas möjligheter att dra nytta av ett gradvis ökande utbud av gränsöverskridande krediter, som förväntas växa ytterligare till följd av digitaliseringen. Denna snedvridning och begränsning kan i sin tur leda till minskad efterfrågan på varor och tjänster. Situationen leder också till ett otillräckligt och ojämnt konsumentskydd i hela unionen.

(7) Under de senaste åren har de krediter som erbjuds konsumenter utvecklats och diversifierats avsevärt. Nya kreditinstrument har dykt upp, särskilt i onlinemiljön, och användningen av dem fortsätter att öka. Detta har lett till ökad osäkerhet om rättsläget vad gäller tillämpningen av direktiv 2008/48/EG på sådana nya produkter.

(8) Detta direktiv kompletterar bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG[25] om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter. För att garantera rättssäkerheten bör det klargöras att i händelse av konflikt mellan bestämmelserna bör bestämmelserna i detta direktiv tillämpas som *lex specialis*.

(9) Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska den inre marknaden omfatta ett område där fri rörlighet för varor och tjänster samt etableringsfrihet säkerställs. Utvecklingen av en mer transparent och effektiv rättslig ram för konsumentkrediter kommer att leda till ökat förtroende från konsumenternas sida och underlätta utvecklingen av gränsöverskridande verksamhet.

(10) För att främja framväxten av en väl fungerande inre marknad för konsumentkrediter är det nödvändigt att tillhandahålla en harmoniserad unionsram på ett antal centrala områden. Med hänsyn till konsumentkreditmarknadens ständiga utveckling, särskilt vad gäller onlinemiljön, och den ökande rörligheten bland den europeiska befolkningen kommer en framåtblickande unionslagstiftning som kan anpassas efter nya kreditformer och ger medlemsstaterna den flexibilitet som krävs för genomförandet att bidra till att skapa likvärdiga förutsättningar för företag.

(11) Enligt artikel 169.1 och 169.2 a i EUF-fördraget ska unionen bidra till att uppnå en hög konsumentskyddsnivå genom åtgärder som beslutas enligt artikel 114 i EUF-fördraget. Enligt artikel 38 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) ska en hög konsumentskyddsnivå tryggas i unionens politik.

(12) Det är viktigt att konsumenterna garanteras en hög nivå av konsumentskydd. Därför bör den fria rörligheten för krediterbjudanden kunna fungera under bästa möjliga förutsättningar både för de som erbjuder och för de som efterfrågar tjänsterna, med vederbörlig hänsyn till särskilda förhållanden i medlemsstaterna.

---

[25] Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG (EGT L 271, 9.10.2002, s. 16).

(13) En fullständig harmonisering är nödvändig för att alla konsumenter i unionen ska kunna tillförsäkras ett högt och likvärdigt konsumentskydd som tillvaratar deras intressen och för att en väl fungerande inre marknad ska kunna skapas. Medlemsstaterna bör därför inte kunna bibehålla eller införa nationella bestämmelser som avviker från de som fastställs i detta direktiv, om inte annat anges i detta direktiv. Denna begränsning bör dock gälla endast då detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser. Det bör således stå medlemsstaterna fritt att behålla eller införa andra nationella bestämmelser om det inte finns några sådana harmoniserade bestämmelser. Medlemsstaterna bör alltså ha möjlighet att behålla eller införa nationella bestämmelser om solidariskt ansvar för säljaren eller leverantören av tjänster och kreditgivaren. Medlemsstaterna bör också ha möjlighet att behålla eller införa nationella bestämmelser om uppsägning av ett kontrakt som avser varuförsäljning eller tillhandahållande av tjänster om konsumenten utnyttjar sin ångerrätt i samband med kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. I detta avseende bör medlemsstaterna tillåtas att när det gäller kreditavtal med obestämd löptid fastställa en minimiperiod mellan den tidpunkt när kreditgivaren begär återbetalning och den dag när krediten ska återbetalas.

(14) Definitionerna i detta direktiv bestämmer harmoniseringens räckvidd. Medlemsstaternas skyldighet att genomföra detta direktiv bör därför begränsas till direktivets tillämpningsområde såsom det fastställs genom dessa definitioner. Detta direktiv bör emellertid inte påverka medlemsstaternas tillämpning, i överensstämmelse med unionsrätten, av bestämmelser i direktivet på områden som inte omfattas av dess tillämpningsområde. En medlemsstat skulle därigenom kunna behålla eller införa nationell lagstiftning som motsvarar detta direktiv eller vissa bestämmelser i detta direktiv om kreditavtal som inte omfattas av dess tillämpningsområde, till exempel kreditavtal där konsumenten vid deras ingående åläggs att deponera ett föremål som säkerhet hos kreditgivaren för denne att förvara och där konsumentens ansvar är strikt begränsat till den ställda säkerheten. Medlemsstaterna skulle också kunna tillämpa detta direktiv på kombinerade krediter som inte omfattas av direktivets definition av kombinerade kreditavtal. Bestämmelserna om kombinerade kreditavtal i detta direktiv kan således tillämpas på kreditavtal som endast delvis syftar till att finansiera ett avtal om leverans av en vara eller tillhandahållande av en tjänst.

(15) Ett antal medlemsstater har tillämpat direktiv 2008/48/EG på områden som inte omfattas av dess tillämpningsområde för att höja nivån på konsumentskyddet. Faktum är att flera av de kreditavtal som inte omfattas av det direktivets tillämpningsområde kan vara till skada för konsumenterna, inbegripet kortfristiga högrisklån vars belopp vanligtvis är lägre än den minimitröskel på 200 euro som fastställs i direktiv 2008/48/EG. I detta sammanhang, och i syfte att säkerställa en hög nivå av konsumentskydd och underlätta på den gränsöverskridande konsumentkreditmarknaden, bör tillämpningsområdet för detta direktiv omfatta vissa avtal som undantagits från tillämpningsområdet för direktiv 2008/48/EG, såsom konsumentkreditavtal avseende belopp på högst 200 euro. På samma sätt bör andra potentiellt skadliga produkter, på grund av de höga kostnader de medför eller de höga avgifter som uttas vid utebliven betalning, omfattas av detta direktiv, för att säkerställa ökad insyn och bättre konsumentskydd, och därigenom stärka konsumenternas förtroende. I detta avseende bör följande inte vara undantagna från tillämpningsområdet för detta direktiv: leasingavtal, kreditavtal i form av en kontokredit enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom en månad och ränte- och avgiftsfria kreditavtal, inklusive ”köp nu, betala senare-erbjudanden”, dvs. nya digitala finansiella verktyg som låter konsumenterna göra inköp och betala för dessa över tid,

och kreditavtal enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom tre månader och för vilka endast obetydliga avgifter ska betalas. Dessutom bör alla kreditavtal på upp till 100 000 euro omfattas av detta direktivs tillämpningsområde. Det övre tröskelvärdet för kreditavtal som omfattas av detta direktiv bör höjas i syfte att ta hänsyn till indexering för att justera inflationseffekterna sedan 2008 och under kommande år.

(16) Gräsrotsfinansiering är en finansieringsform som i allt högre grad är tillgänglig för konsumenter, vanligtvis för små utgifter eller investeringar. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503[26] omfattar inte gräsrotsfinansieringstjänster, inbegripet sådana som underlättar beviljande av kredit, vilka tillhandahålls konsumenter i den mening som avses i direktiv 2008/48/EG. Detta direktiv syftar därför till att komplettera förordning (EU) 2020/1503 och avhjälpa denna begränsning genom att skapa rättslig klarhet om den tillämpliga rättsliga ordningen för gräsrotsfinansieringstjänster när en konsument försöker ta ut en kredit genom en leverantör av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(17) En leverantör av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering driver en digital plattform som är öppen för allmänheten, i syfte att matcha, eller underlätta matchning av, presumtiva långivare med konsumenter som söker finansiering. Sådan finansiering kan ske i form av konsumentkrediter. Om leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering tillhandahåller krediter direkt till konsumenter skulle direktivets bestämmelser om kreditgivare vara tillämpliga på dem. Om leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering underlättar beviljande av krediter mellan kreditgivare som agerar inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet och konsumenter bör kreditgivares skyldigheter enligt detta direktiv gälla för dessa kreditgivare. I en sådan situation fungerar leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som kreditförmedlare, och därför bör kreditförmedlarers skyldigheter enligt detta direktiv gälla även för dem.

(18) Vissa bestämmelser i detta direktiv bör dessutom tillämpas på leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som agerar som sådana och inte som kreditgivare eller kreditförmedlare, om de underlättar beviljandet av kredit mellan å ena sidan personer som beviljar konsumentkrediter utanför ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet och å andra sidan konsumenter. I detta sammanhang bör leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering efterleva vissa regler och skyldigheter i detta direktiv, inbegripet skyldigheten att göra en kreditprövning och reglerna om förhandsinformation. Personer som genom en plattform för tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering beviljar konsumentkrediter utanför sin närings- eller yrkesverksamhet bör inte omfattas av skyldigheterna för kreditgivare enligt detta direktiv.

(19) Vad gäller särskilda kreditavtal på vilka endast vissa av bestämmelserna i detta direktiv är tillämpliga, bör det stå medlemsstaterna fritt att i sin nationella lagstiftning reglera sådana typer av kreditavtal med avseende på andra aspekter som inte harmoniseras genom detta direktiv.

(20) Avtal om fortlöpande tillhandahållande av tjänster eller om leveranser av varor av samma slag, där konsumenten gör avbetalningar så länge som de tillhandahålls, kan skilja sig väsentligt från de kreditavtal som behandlas i detta direktiv i fråga om

[26] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937 (EUT L 347, 20.10.2020, s. 1).”

avtalsparternas intressen och i fråga om transaktionernas utformning och genomförande. Sådana avtal bör därför inte anses vara kreditavtal som omfattas av detta direktiv. Ett exempel på sådana avtal är försäkringsavtal där försäkringen betalas genom månatlig avbetalning.

(21) Kreditavtal som omfattar fastighetsrättsliga säkerheter och kreditavtal som är avsedda att finansiera förvärv eller behållande av äganderätt till mark eller till en befintlig eller planerad byggnad bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde, då sådana avtal regleras genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EG[27]. Krediter utan säkerhet i syfte att renovera en bostadsfastighet, inbegripet sådana som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på över 100 000 euro, bör dock inte undantas från tillämpningsområdet för detta direktiv.

(22) Detta direktiv bör gälla oberoende av huruvida kreditgivaren är en juridisk eller en fysisk person. Direktivet bör emellertid inte påverka medlemsstaternas rätt att föreskriva att endast juridiska personer eller vissa juridiska personer får tillhandahålla konsumentkrediter.

(23) Vissa bestämmelser i detta direktiv bör vara tillämpliga på fysiska och juridiska personer (*kreditförmedlare*), som vid utövande av sin närings- eller yrkesverksamhet mot betalning presenterar eller erbjuder kreditavtal till konsumenter, bistår konsumenter genom att förbereda kreditavtal eller ingår kreditavtal med konsumenter för kreditgivarens räkning.

(24) Information till konsumenter, såsom förhandsinformation eller allmän information, bör tillhandahållas kostnadsfritt.

(25) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns framför allt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*). Detta direktiv syftar främst till att garantera fullt iakttagande av bestämmelserna om skydd av personuppgifter, rätt till egendom, icke-diskriminering, skydd av familjeliv och yrkesliv och konsumentskydd i enlighet med stadgan.

(26) Konsumenter som är lagligen bosatta i unionen bör inte diskrimineras på grund av sin nationalitet eller bosättningsort eller något av de skäl som anges i artikel 21 i stadgan när de ansöker om, ingår eller har ett kreditavtal eller ett avtal om tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inom unionen.

(27) Konsumenter bör skyddas mot otillbörliga eller vilseledande metoder, särskilt vad gäller den information som tillhandahålls av kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG[28]. Det direktivet är också i fortsättningen tillämpligt på kreditavtal och fungerar som ett ”säkerhetsnät” som säkerställer att en hög gemensam nivå av konsumentskydd mot otillbörliga

---

27 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

28 Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22).

affärsmetoder kan upprätthållas inom alla sektorer, bland annat genom att komplettera annan unionslagstiftning.

(28) Reklam brukar särskilt fokusera på en eller flera produkter, men konsumenterna bör ha möjlighet att fatta sina beslut med full kännedom om alla kreditprodukter som erbjuds. I det hänseendet spelar den allmänna informationen en viktig roll för att upplysa konsumenten vad gäller det breda urval av produkter och tjänster som erbjuds och deras viktigaste egenskaper. Konsumenterna bör därför alltid ha tillgång till allmän information om de kreditprodukter som finns. Detta bör inte påverka skyldigheten att ge konsumenterna avpassad information innan avtal ingås.

(29) Det bör fastställas särskilda bestämmelser om reklam om kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och vilken standardinformation som ska lämnas till konsumenterna så att de framför allt ska kunna jämföra olika erbjudanden. Sådan information bör ges på ett klart, kortfattat och framträdande sätt med hjälp av ett illustrerande exempel. Standardinformationen bör redan från början visas på ett framträdande och tydligt sätt och i ett tilltalande format. Den bör vara tydligt läsbar och anpassad för att ta hänsyn till vissa mediers tekniska begränsningar, t.ex. vad gäller skärmar för mobiltelefoner. Tillfälliga marknadsföringsvillkor, såsom lockränta med lägre ränta under de första månaderna av den tid kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering löper, bör tydligt anges som sådana. Konsumenterna bör kunna få en snabb överblick över viktig information, även när de ser den på en mobiltelefon. Även telefonnummer och e-postadress för kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren och leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör meddelas konsumenten så att denne snabbt och enkelt kan kontakta kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Där det inte är möjligt att ange det totala kreditbeloppet såsom summan av de belopp som totalt görs tillgängliga, bör ett tak anges, särskilt om kreditavtalet ger konsumenten frihet att utnyttja krediten på olika sätt, med en begränsning när det gäller beloppet. Taket bör ange den övre gränsen för den kredit som kan göras tillgänglig för konsumenten. I särskilda och motiverade fall, för att förbättra konsumenternas förståelse av information som lämnas i reklam för kreditavtal där det använda mediet inte gör det möjligt att visuellt visa den, t.ex. i radioreklam, kan mängden information som lämnas ut minskas. Vad gäller reklam för kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som inte innehåller någon information om kreditkostnaden bör det dessutom stå medlemsstaterna fritt att föreskriva krav på sådan information i sina nationella lagstiftningar.

(30) För att konsumenterna ska kunna fatta sina beslut med full kännedom om omständigheterna bör de få lämplig information, för noggrant övervägande i lugn och ro, minst en dag innan kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås, inbegripet information om villkor och kostnader för krediten och om deras skyldigheter, samt lämpliga förklaringar av dessa. Dessa regler bör inte påverka tillämpningen av rådets direktiv 93/13/EEG[29].

(31) Förhandsinformation bör tillhandahållas genom blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation. För att hjälpa konsumenterna att förstå och jämföra erbjudanden bör blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt, med en sammanfattning av det viktigaste inslaget i krediten tillhandahållas utöver

[29] Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 21.4.1993, s. 29).

blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation, så att konsumenterna kan se all viktig information i korthet, även på en mobiltelefon. Informationen bör vara tydlig, lättläst och anpassad med hänsyn till vissa de tekniska begränsningarna hos vissa medier, t.ex. skärmar för mobiltelefoner. Den bör visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna, för att säkerställa att alla konsumenter kan få tillgång till information på lika villkor och i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882[30].

(32) För att säkerställa största möjliga öppenhet och jämförbarhet bör förhandsinformationen särskilt inbegripa uppgifter om den effektiva räntan för krediten, som bör beräknas på samma sätt inom hela unionen. Eftersom den effektiva räntan i detta skede endast kan anges med hjälp av ett exempel, bör exemplet i fråga vara representativt. Det bör därför stämma överens exempelvis med den genomsnittliga löptiden och det totala belopp som beviljats för den typ av kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som övervägs samt i tillämpliga fall med de varor som köpts. När exemplet fastställs bör hänsyn även tas till hur frekventa vissa typer av kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering är på en bestämd marknad. Vad gäller kreditränta, avbetalningarnas periodicitet och räntekapitalisering bör kreditgivaren använda sin sedvanliga beräkningsmetod för den aktuella konsumentkrediten. Om förhandsinformation lämnas mindre än en dag innan konsumenten blir bunden av ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, bör kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren eller leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, en dag efter det att avtalet ingåtts, erinra konsumenterna om möjligheten att frånträda kreditavtalet.

(33) Konsumentens sammanlagda kreditkostnad bör omfatta alla kostnader, inklusive ränta, provision, skatter, avgifter till kreditförmedlare och andra avgifter som konsumenten måste betala i samband med kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering med undantag av notariatsavgifter. Kreditgivares faktiska vetskap om kostnaderna bör bedömas objektivt med beaktande av kraven på professionalism som fastställs i detta direktiv.

(34) Kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i vilka krediträntan återkommande är föremål för en översyn i enlighet med förändringar i en referensränta som anges i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör inte anses som kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med fast kreditränta.

(35) Medlemsstaterna bör ha frihet att behålla eller införa nationella bestämmelser som förbjuder kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering att kräva att konsumenten i samband med kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering öppnar ett bankkonto eller ingår ett avtal som avser någon annan kompletterande tjänst eller betalar kostnader eller avgifter för sådana bankkonton eller andra kompletterande tjänster. I de medlemsstater där sådana kombinerade erbjudanden är tillåtna bör konsumenterna, innan kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering tecknas, upplysas om varje kompletterande tjänst som krävs för att över huvud taget få tillgång till krediten eller om de villkor som marknadsförs.

[30] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (EUT L 151, 7.6.2019, s. 70).

Kostnaderna för dessa kompletterande tjänster bör inbegripas i den totala kostnaden för krediten. Alternativt, om dessa kostnader inte kan fastställas i förväg, bör konsumenterna innan avtalet tecknas ges lämplig upplysning om att sådana kostnader uppkommer. Kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör förmodas ha vetskap om kostnaderna för de kompletterande tjänster som denna, själv eller för en tredje parts räkning, erbjuder konsumenten, om inte priset är avhängigt konsumentens specifika förhållanden eller omständigheter.

(36) För särskilda kreditavtal är det emellertid lämpligt att begränsa kraven på vilka upplysningar som ska ges innan avtalet tecknas, med hänsyn till dessa avtalstypers särskilda karaktär, i syfte att säkra ett tillräckligt konsumentskydd samtidigt som reglerna inte blir alltför betungande för kreditgivarna eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlarna.

(37) Konsumenten bör ges utförlig information innan kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås, oavsett om en kreditförmedlare är delaktig i att marknadsföra krediten eller inte. Därför bör kraven på förhandsinformation i allmänhet gälla även kreditförmedlare. Om varu- och tjänsteleverantörer bara medverkar subsidiärt som kreditförmedlare är det emellertid inte lämpligt att ålägga dem en rättslig skyldighet att ge förhandsinformation enligt detta direktiv. Varu- och tjänsteleverantörer kan t.ex. anses medverka subsidiärt som kreditförmedlare om deras verksamhet som kreditförmedlare inte utgör huvudsyftet med deras närings- eller yrkesverksamhet. I sådana fall uppnås ändå en tillräcklig konsumentskyddsnivå eftersom kreditgivaren bör vara ansvarig för att säkerställa att konsumenten får en fullständig förhandsinformation, antingen genom kreditförmedlaren, om kreditgivaren och kreditförmedlaren har enats om detta, eller på något annat lämpligt sätt.

(38) Medlemsstaterna bör ha möjlighet att reglera huruvida den information som tillhandahålls konsumenten innan kreditavtalet eller kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering ingås ska vara bindande och hur länge kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i så fall är bunden av den.

(39) Även om konsumenterna får den förhandsinformation som krävs innan avtalet tecknas kan de behöva ytterligare hjälp att välja vilket av de föreslagna kreditavtalen eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering som bäst lämpar sig för just deras behov och ekonomiska situation. Därför bör medlemsstaterna säkerställa att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ger sådan hjälp med de kreditprodukter som de erbjuder konsumenten, genom att på ett adekvat sätt förklara den relevanta informationen, inbegripet i synnerhet de föreslagna produkternas huvudsakliga egenskaper, för konsumenterna på ett avpassat sätt så att konsumenterna kan förstå de konsekvenser som kreditprodukterna kan få för deras ekonomiska situation. Kreditgivare och i tillämpliga fall kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör anpassa sättet på vilket dessa förklaringar ges till de förhållanden som råder vid krediterbjudandet och konsumentens behov av hjälp, med beaktande av konsumentens kunskap och erfarenhet vad gäller kredit och de enskilda kreditprodukternas beskaffenhet. Sådana förklaringar bör inte i sig utgöra en personlig rekommendation.

(40) Såsom framhålls i kommissionens förslag till förordning om fastställande av harmoniserade regler för artificiell intelligens (AI-lagen)[31] kan system för artificiell intelligens (AI) enkelt användas inom många olika ekonomiska sektorer och samhällssektorer, inklusive över gränser, och cirkulera i hela unionen. I detta sammanhang bör kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ha möjlighet att personanpassa priset på sina erbjudanden till specifika konsumenter eller specifika grupper av konsumenter baserat på automatiserat beslutsfattande och profilering av konsumentbeteende, vilket ger dem förutsättningar att bedöma konsumenternas köpkraft. Konsumenterna bör därför tydligt informeras när det pris som anges har personanpassats på grundval av automatiserad databehandling, så att de kan ta hänsyn till eventuella risker när de fattar sitt köpbeslut.

(41) Kopplingsförbehåll bör, som allmän regel, inte tillåtas såvida det inte är så att den finansiella tjänst eller produkt som erbjuds tillsammans med kreditavtalet eller kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering inte kan erbjudas separat eftersom den utgör en integrerad del av krediten, såsom är fallet exempelvis i fråga om en kontokredit. Även om kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, med beaktande av proportionalitetsöverväganden, bör kunna kräva att konsumenten har en relevant försäkring för att garantera återbetalningen av krediten eller för att försäkra säkerhetens värde, bör konsumenten ha möjlighet att välja sin egen försäkringsgivare. Detta bör inte påverka de kreditvillkor som fastställts av kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, förutsatt att den berörda leverantörens försäkring har en likvärdig garantinivå som den försäkring som föreslås eller erbjuds av kreditgivaren eller leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Vidare bör medlemsstaterna ha möjlighet att helt eller delvis standardisera det skydd som ges genom försäkringsavtal så att det blir lättare att jämföra olika erbjudanden för konsumenter som vill göra en sådan jämförelse.

(42) Kompletterande tjänster bör presenteras på ett tydligt och öppet sätt. Dessutom bör det inte vara möjligt att underförstått sluta sig till att konsumenten samtycker till sådana kompletterande tjänster, utan ett sådant avtal bör vara en entydig bekräftande handling som gör det möjligt att fastställa att konsumenten lämnat ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt godkännande. I detta sammanhang bör tystnad, på förhand ikryssade rutor eller passivitet inte utgöra samtycke.

(43) Att ge råd i form av personliga rekommendationer (rådgivningstjänster) är en verksamhet som kan kombineras med andra aspekter av att bevilja eller förmedla kredit. För att kunna förstå beskaffenheten av de tjänster som tillhandahålls dem bör konsumenterna därför upplysas om vad som utgör sådana rådgivningstjänster och huruvida rådgivningstjänster tillhandahålls eller kan tillhandahållas. Med tanke på den vikt som konsumenterna fäster vid användningen av termerna ”rådgivning” och ”rådgivare” är det lämpligt att medlemsstaterna får förbjuda användningen av dessa termer, eller liknande termer, när kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering tillhandahåller rådgivningstjänster till konsumenter. Det är också lämpligt att säkerställa att medlemsstaterna inför skyddsåtgärder för fall där rådgivning beskrivs som oberoende, för att säkerställa att det produktutbud som övervägs och ersättningsarrangemangen motsvarar

[31] COM(2021)206 final.

konsumenternas förväntningar på sådan rådgivning. Vid tillhandahållande av rådgivningstjänster bör kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ange om rekommendationen endast kommer att baseras på deras eget produktsortiment eller på ett brett produktutbud från hela marknaden, så att konsumenten kan förstå grunden för rekommendationen. Vidare bör kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ge en indikation på storleken på den avgift som ska betalas av konsumenten för rådgivningstjänster eller, om beloppet inte kan fastställas då informationen ska lämnas, den metod med vilken avgiften beräknas.

(44) Kreditförsäljning utan konsumentens föregående beställning kan i vissa fall förknippas med metoder som är skadliga för konsumenten. Därför bör försäljning av kredit utan föregående beställning, inklusive översändande av icke beställda förhandsgodkända kreditkort till konsumenterna, eller ensidig ökning av en konsuments kontokredit eller kreditkortsgräns, förbjudas.

(45) Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att främja ansvarsfulla metoder under kreditförbindelsens alla skeden med beaktande av de särskilda förhållanden som råder på deras kreditmarknad. Dessa åtgärder kan exempelvis inbegripa konsumentupplysning och konsumentutbildning, inklusive varningar avseende riskerna med dröjsmål med betalningar och överskuldsättning. På den expanderande kreditmarknaden är det särskilt viktigt att kreditgivare inte ägnar sig åt oansvarig utlåning eller ger krediter utan föregående kreditprövning. Medlemsstaterna bör utföra den kontroll som är krävs för att undvika ett sådant beteende från kreditgivarnas sida och fastställa nödvändiga sanktioner mot sådant beteende. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om kreditrisk i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU[32] bör det åligga kreditgivarna eller leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering att individuellt kontrollera konsumentens kreditvärdighet. I detta syfte bör kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ha rätt att använda information som tillhandahållits av konsumenten inte endast i samband med att det berörda kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering upprättades, utan även under en affärsförbindelse som pågår över längre tid. Konsumenterna bör också iaktta försiktighet och uppfylla sina avtalsenliga skyldigheter.

(46) Det är av avgörande vikt att konsumentens förmåga och benägenhet att återbetala krediten bedöms och kontrolleras innan ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås. Denna kreditprövning bör göras i konsumentens intresse för att förhindra oansvarig utlåning och överskuldsättning, och beakta alla nödvändiga och relevanta faktorer som skulle kunna påverka konsumentens förmåga att återbetala krediten. Medlemsstaterna bör kunna utfärda ytterligare vägledning om andra kriterier och metoder för att bedöma en konsuments kreditvärdighet, till exempel genom att fastställa tak för belåningsgrad eller för förhållandet mellan lån och inkomst.

(47) Kreditprövningen bör grunda sig på uppgifter om konsumentens finansiella och ekonomiska situation, inbegripet inkomster och utgifter. Europeiska

[32] Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

bankmyndighetens riktlinjer för utfärdande och övervakning av lån (EBA/GL/2020/06) ger vägledning om vilka kategorier av uppgifter som får användas för behandling av personuppgifter för kreditvärdighetsändamål, däribland bevis på inkomst eller andra källor till återbetalning, information om finansiella tillgångar och skulder eller information om andra finansiella åtaganden. Personuppgifter, såsom personuppgifter som återfinns på plattformar för sociala medier eller hälsouppgifter, inklusive uppgifter om cancer, bör inte användas vid kreditprövning. Konsumenterna bör lämna information om sin finansiella och ekonomiska situation för att underlätta kreditprövningen. I princip bör krediten endast göras tillgänglig för konsumenten om resultatet av kreditprövningen tyder på att de skuldförbindelser som följer av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kommer att kunna återbetalas på det sätt som krävs enligt det avtalet. Om en sådan bedömning emellertid skulle utfalla negativt kan kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering undantagsvis göra krediten tillgänglig under särskilda och motiverade omständigheter, till exempel när de har haft långvariga förbindelser med konsumenten, eller när det gäller lån för att finansiera särskilda hälso- och sjukvårdskostnader, studielån eller lån till konsumenter med funktionsnedsättning. I sådana fall bör kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i samband med beslut om huruvida krediten ska göras tillgänglig för konsumenten ta hänsyn till kreditens belopp och syfte och sannolikheten för att de skyldigheter som följer av avtalet kommer att uppfyllas.

(48) I förslaget till förordning om fastställande av harmoniserade bestämmelser om artificiell intelligens (*AI-lagen*) fastställs att AI-system som används för att utvärdera fysiska personers kreditbetyg eller kreditvärdighet bör klassificeras som AI-system med hög risk, eftersom de avgör dessa personers tillgång till finansiella resurser eller väsentliga tjänster såsom bostäder, el och telekommunikationstjänster. Med hänsyn till dessa höga insatser bör konsumenten, när kreditprövningen inbegriper automatiserad behandling av uppgifter, ha rätt att erhålla ett mänskligt ingripande från kreditgivaren eller leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Konsumenten bör också ha rätt att få en meningsfull förklaring av den bedömning som gjorts och av hur den automatiserade behandlingen av uppgifter fungerar, inbegripet de viktigaste variablerna, logiken och riskerna, samt rätt att uttrycka sin ståndpunkt och bestrida kreditprövningen och det beslut som fattats.

(49) För att bedöma en konsuments kreditvärdighet bör kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering göra sökningar i kreditdatabaser; De rättsliga och faktiska omständigheterna kan kräva att sådana sökningar görs i olika omfattning. För att undvika en snedvridning av konkurrensen mellan kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör dessa ha tillgång till privata eller offentliga kreditdatabaser om konsumenterna i en medlemsstat där de inte är etablerade på villkor som inte är diskriminerande i förhållande till kreditgivarna eller leverantörerna av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i den medlemsstaten. Medlemsstaterna bör underlätta gränsöverskridande tillgång till privata eller offentliga databaser, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679[33]. För att öka ömsesidigheten bör kreditdatabaser

[33] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

åtminstone innehålla information om konsumenters försenade betalningar, i enlighet med unionsrätten och nationell lagstiftning.

(50) När ett beslut om att avslå en kreditansökan har fattats efter sökning i en kreditdatabas, bör kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering utan dröjsmål informera konsumenten om detta faktum och om informationen om denne som finns i den databas där sökningen skett.

(51) Detta direktiv reglerar inte avtalsrättsliga frågor om giltigheten av kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Medlemsstaterna bör därför inom det området kunna behålla eller införa nationella bestämmelser som är förenliga med unionsrätten. Medlemsstaterna bör kunna reglera den rättsliga ordningen för ett erbjudande att ingå kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, särskilt när det ska ges och den period under vilken det är bindande för kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Om ett sådant erbjudande ges vid samma tidpunkt som den information som ska ges innan avtalet tecknas i enlighet med detta direktiv, bör det i likhet med all ytterligare information som kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering vill tillhandahålla konsumenten, ges i ett separat dokument. Detta separata dokument kan bifogas blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation”.

(52) Kreditavtalet och avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör innehålla all nödvändig information på ett klart och tydligt sätt så att konsumenten kan få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter enligt det avtalet.

(53) Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 93/13/EEG och skyldigheterna innan avtalet ingås som gäller enligt detta direktiv, och i syfte att säkerställa en hög konsumentskyddsnivå, bör konsumenten i god tid och före eventuella ändringar av villkoren i kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering få tillgång till en beskrivning av de föreslagna ändringarna och, i tillämpliga fall, behovet av konsumentens samtycke, eller av de ändringar som införts genom lag. Tidsplanen för genomförandet av dessa ändringar. Konsumentens möjligheter att göra invändningar samt den tidsperiod inom vilken konsumenten ska lämna in en invändning samt namn på och adress till den behöriga myndighet där invändningen kan lämnas in. Ändringen av ett avtal bör inte påverka någon konsumenträttighet, inbegripet rätten till information enligt detta direktiv.

(54) För att säkra full insyn bör konsumenten upplysas om krediträntan både innan avtal ingås och i samband med att kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås. Under avtalstiden bör konsumenten vidare upplysas om förändringar av den rörliga krediträntan och de förändringar av betalningarna som detta leder till. Detta påverkar inte de bestämmelser i nationell lagstiftning som inte är relaterade till konsumentinformation och som avser villkor för eller konsekvenser av ändringar, utom sådana som avser betalningar, av krediträntor och andra ekonomiska villkor som berör krediten, till exempel regler om att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering har rätt att ändra krediträntan enbart när det finns giltigt skäl för detta eller att det står konsumenten fritt att häva kontraktet om krediträntan eller något annat särskilt ekonomiskt villkor avseende krediten ändras.

(55) Vid ett betydande överskridande som överstiger en månad bör kreditgivaren utan dröjsmål informera konsumenten om överskridandet, inbegripet det berörda beloppet,

krediträntan samt de straffavgifter, dröjsmålsavgifter eller den dröjsmålsränta som eventuellt tillämpas. Vid regelbundna överskridanden bör kreditgivaren erbjuda konsumenterna rådgivningstjänster, om sådana finns tillgängliga, för att hjälpa konsumenterna att hitta billigare alternativ eller hänvisa dem till skuldrådgivningstjänster.

(56) Konsumenterna bör ha rätt att ångra sig utan att det leder till sanktioner och utan behöva lämna en motivering. Ångerrätten bör dock inte utnyttjas i ond tro.

(57) Om en konsument frånträder ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering genom vilket denne har erhållit varor, särskilt vad gäller avbetalningsköp eller ett hyres- eller leasingavtal med förvärvsskyldighet, bör detta direktiv inte påverka tillämpningen av någon bestämmelse i medlemsstaterna i frågor som rör återlämnande av varor eller frågor med sådan anknytning.

(58) I vissa fall föreskrivs redan i nationell rätt att medel inte kan göras tillgängliga för konsumenten före utgången av en viss tidsfrist. Konsumenten kan i dessa fall ha ett önskemål om att säkerställa att han får den köpta varan eller tjänsten tidigt. I fall av kombinerade kreditavtal bör medlemsstaterna därför undantagsvis ha möjlighet att föreskriva att om konsumenten uttryckligen önskar tidig leverans av de köpta varorna eller tjänsterna kan fristen för att få utöva ångerrätten förkortas till att bli samma frist som den före vilken medel inte kan göras tillgängliga.

(59) Vad gäller kombinerade kreditavtal är köpet av varor eller tjänster och det kreditavtal eller det avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som ingås i detta syfte ömsesidigt beroende av varandra. Om konsumenten på grundval av unionslagstiftningen utövar ångerrätten när det gäller köpeavtalet bör konsumenten därför inte längre vara bunden av det kombinerade kreditavtalet. Detta bör inte påverka den nationella lagstiftningen i fråga om kombinerade kreditavtal i sådana fall där ett köpeavtal har förklarats ogiltigt eller om konsumenten har utövat sin ångerrätt enligt nationell rätt. Inte heller bör det påverka konsumenternas rättigheter enligt nationell lagstiftning enligt vilken inga åtaganden mellan konsumenten och varu- eller tjänsteleverantören eller betalningar mellan dessa personer får göras så länge som konsumenten inte har tecknat kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i syfte att finansiera köpet av varorna eller tjänsterna.

(60) De avtalsslutande parterna bör ha rätt att på sedvanligt sätt säga upp ett kreditavtal med obestämd löptid. Om så avtalats i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering dessutom ha rätt att av objektivt motiverade skäl upphäva konsumentens rätt att utnyttja ett kreditavtal med obestämd löptid. Sådana skäl kan exempelvis inbegripa misstanke om utnyttjande utan tillstånd eller bedrägligt utnyttjande av krediten eller en betydande ökning av risken för att konsumenten inte kommer att kunna fullfölja sin skyldighet att betala tillbaka krediten. Detta direktiv bör inte påverka den nationella avtalsrätt som reglerar de avtalsslutande parternas rätt att säga upp kreditavtalet på grund av avtalsbrott.

(61) På vissa villkor bör konsumenten tillåtas att rikta anspråk mot kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering när det gäller problem som rör köpeavtalet. Medlemsstaterna bör emellertid fastställa i vilken utsträckning och på vilka villkor konsumenten först måste rikta anspråk mot leverantören, särskilt genom att vidta rättsliga åtgärder mot denne, innan han kan rikta anspråk mot

kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Konsumenter bör inte berövas sina rättigheter enligt nationell lagstiftning om solidariskt ansvar för säljaren eller tjänsteleverantören och för kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(62) Konsumenten bör ha rätt att återbetala sin skuld innan den förfallit till betalning enligt kreditavtalet. I enlighet med vad som följer av EU-domstolens dom i målet Lexitor[34] omfattar konsumentens rätt till en minskning av den sammanlagda kreditkostnaden vid förtidsbetalning av krediten samtliga kostnader som påförts konsumenten. Vid förtidsbetalning bör kreditgivaren ha rätt till ersättning för sådana kostnader som har direkt samband med förtidsbetalningen, med beaktande även av eventuella besparingar som kreditgivaren därmed gör. För att fastställa beräkningsmetoden för ersättningen är det emellertid viktigt att respektera flera principer. Beräkningen av kreditgivarens ersättning bör vara överskådlig och begriplig för konsumenter redan innan avtalet ingås och i varje fall under fullgörandet av kreditavtalet. Beräkningsmetoden bör dessutom vara enkel att tillämpa för kreditgivarna, och de behöriga myndigheternas kontroll av ersättningen bör underlättas. Av dessa skäl och eftersom en konsumentkredit, på grund av dess löptid och omfattning, inte finansieras genom en långsiktig finansieringsmekanism, bör taket för ersättningen fastställas genom ett schablonbelopp. Denna lösning återspeglar det som är utmärkande för konsumentkrediter och bör inte påverka lösningar som valts med avseende på andra produkter vilka finansieras genom en långsiktig finansieringsmekanism, t.ex. inteckningslån med fast ränta.

(63) Medlemsstaterna bör ha rätt att föreskriva att ersättningen för förtidsbetalning kan utkrävas av kreditgivaren endast under förutsättning att det belopp som ska återbetalas inom tolv månader överskrider ett tröskelvärde som fastställs av medlemsstaterna. När detta tröskelvärde, vilket inte bör överstiga 10 000 euro, fastställs bör medlemsstaterna beakta det genomsnittliga beloppet för konsumentkrediter på deras marknad.

(64) För att främja upprättandet av en väl fungerande inre marknad och garantera en hög skyddsnivå för konsumenterna i hela unionen är det nödvändigt att säkerställa att uppgifter om den effektiva räntan kan jämföras inom hela unionen.

(65) I flera medlemsstater är det vanligt att det fastställs tak för räntesatser, effektiv ränta och konsumentens sammanlagda kreditkostnad. Ett sådant tak har visat sig vara fördelaktigt för konsumenterna. I detta sammanhang bör medlemsstaterna kunna behålla sin nuvarande rättsliga ordning. I ett försök att öka konsumentskyddet utan att införa onödiga begränsningar för medlemsstaterna bör dock tak för räntor, effektiv ränta och/eller den totala kreditkostnaden för konsumenten införas i hela unionen.

(66) Det finns stora skillnader i lagstiftningen i de olika medlemsstaterna när det gäller de affärsmetoder som tillämpas vid beviljande av kreditavtal eller tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Med beaktande av den mångfald av olika typer av aktörer som arbetar med kreditförmedling är vissa standarder på unionsnivå väsentliga för att säkerställa en hög nivå av professionalism och service.

(67) Det tillämpliga unionsregelverket bör ge konsumenterna förtroende för att kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering tar hänsyn till konsumentens intresse, med utgångspunkt från den information som finns tillgänglig för kreditgivaren, kreditförmedlaren och leverantörer

[34] Domstolens dom av den 11 september 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering vid den aktuella tidpunkten och på grundval av rimliga antaganden om riskerna för konsumentens situation under löptiden för det föreslagna kreditavtalet eller de föreslagna tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Kravet att säkra en hög grad av rättvisa, ärlighet och professionalism inom branschen, lämplig hantering av intressekonflikter, inbegripet dem till följd av ersättningar, och kravet på att rådgivning ska ges i konsumentens bästa intresse, är viktiga aspekter när det gäller att säkerställa ett sådant konsumentförtroende.

(68) Det är lämpligt att se till att relevant personal hos kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering har en lämplig kunskaps- och kompetensnivå för att uppnå en hög nivå av professionalism. Det bör därför ställas krav på att relevant kunskap och kompetens styrks på företagsnivå, på grundval av minimikraven för kunskap och kompetens. Medlemsstaterna bör själva kunna införa eller behålla sådana krav på enskilda fysiska personer. Vid tillämpningen av detta direktiv bör personal som direkt deltar i verksamhet enligt detta direktiv omfatta både frontoffice- och backoffice-personal, inbegripet ledningspersonal, som spelar en viktig roll i processen som leder fram till kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Personer som utför stöduppgifter utan koppling till processen som leder fram till kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering (inbegripet personal som arbetar med personalfrågor, it-personal) bör inte betraktas som personal enligt detta direktiv. Medlemsstaterna bör vidta åtgärder för att öka medvetenheten om kraven i detta direktiv hos små och medelstora kreditgivare och underlätta efterlevnaden av dessa, till exempel i form av informationskampanjer, användarguider och program för utbildning av anställda.

(69) För att öka konsumenternas förmåga att fatta välgrundade beslut om att ta lån och sköta skulder på ett ansvarsfullt sätt bör medlemsstaterna främja åtgärder till stöd för utbildning av konsumenter när det gäller ansvarsfullt låntagande och skuldhantering, särskilt avseende konsumentkreditavtal. Denna skyldighet skulle kunna uppfyllas med beaktande av den ram för finanskunskap som utarbetats av unionen tillsammans med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Det är särskilt viktigt att ge vägledning åt konsumenter som utnyttjar konsumentkredit för första gången, särskilt vad gäller digitala verktyg. I det avseendet bör kommissionen redovisa exempel på bästa praxis för att underlätta vidareutveckling av åtgärder för att öka konsumenternas ekonomiska medvetenhet. Kommissionen skulle kunna offentliggöra sådana exempel på bästa praxis i samordning med liknande rapporter som utarbetas med avseende på andra unionsrättsakter.

(70) Med hänsyn till de betydande konsekvenserna av verkställighetsförfaranden för kreditgivare och konsumenter, och potentiellt för den finansiella stabiliteten, bör kreditgivare uppmuntras att i ett tidigt skede hantera nya kreditrisker på ett proaktivt sätt, och att införa nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kreditgivare medger skäliga anstånd och gör rimliga försök att lösa situationen på andra sätt innan verkställighetsförfaranden inleds. Där så är möjligt bör man finna lösningar som bland annat tar hänsyn till konsumentens individuella omständigheter och till konsumentens intressen och rättigheter, förmåga att återbetala krediten och behov vad gäller att täcka rimliga levnadskostnader, samt bidrar till att begränsa kostnaderna för konsumenterna i händelse av betalningsförsummelse. Medlemsstaterna bör inte förhindra parterna i ett kreditavtal från att uttryckligen komma överens om att överföring till kreditgivaren av

varor som omfattas av ett kombinerat kreditavtal eller intäkter från försäljningen av sådana varor är tillräckligt för att återbetala krediten.

(71) Anståndsåtgärder kan inbegripa en fullständig eller partiell refinansiering av ett kreditavtal eller en ändring av de tidigare villkoren i ett kreditavtal. En sådan ändring kan bland annat omfatta följande: Förlängning av kreditavtalets löptid Ändring av typen av kreditavtal. Betalningsanstånd för samtliga eller vissa delbetalningar under en period. Ändring av räntesatsen. Erbjudande av ett betalningsuppskov. Partiella återbetalningar. Valutaomräkning. Partiell skuldavskrivning och skuldkonsolidering.

(72) Konsumenter som har svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden vinner på att få tillgång till specialiserad hjälp med att hantera sina skulder. Syftet med skuldrådgivningstjänster är att hjälpa konsumenter med finansiella problem och vägleda dem så att de i möjligaste mån kan betala tillbaka sina utestående skulder, samtidigt som de kan upprätthålla en rimlig levnadsstandard och värna om sin värdighet. Detta individanpassade och oberoende stöd som tillhandahålls av professionella aktörer som inte är kreditgivare, kreditförmedlare, leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller kreditförvaltare kan inbegripa juridisk rådgivning, penning- och skuldförvaltning samt socialt och psykologiskt stöd. Medlemsstaterna bör säkerställa att skuldrådgivningstjänster som tillhandahålls av oberoende professionella aktörer görs direkt eller indirekt tillgängliga för konsumenter, och att konsumenter som har svårt att betala sina skulder om möjligt hänvisas till skuldrådgivningstjänster innan verkställighetsförfaranden inleds. Det står medlemsstaterna fritt att behålla eller införa särskilda krav för sådana tjänster.

(73) För att säkerställa öppenhet och stabilitet på marknaden, och i väntan på ytterligare harmonisering, bör medlemsstaterna se till att det vidtas lämpliga åtgärder för reglering eller kontroll av kreditgivare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(74) Medlemsstaterna bör se till att andra tillhandahållare än kreditinstitut omfattas av ett lämpligt godkännandeförfarande, som innefattar att en behörig myndighet registrerar och övervakar andra tillhandahållare än kreditinstitut.

(75) I detta direktiv regleras endast vissa av kreditförmedlarnas skyldigheter gentemot konsumenterna. Medlemsstaterna bör därför ha frihet att behålla eller införa ytterligare skyldigheter för kreditförmedlarna, inbegripet de villkor enligt vilka en kreditförmedlare kan ta ut avgifter från en konsument som har anlitat kreditförmedlarens tjänster.

(76) Överlåtelse av kreditgivarens rättigheter enligt ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering bör inte få leda till att situationen försämras för konsumenten. Konsumenten bör också på lämpligt sätt underrättas om kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering överlåts till tredje man. Om den ursprungliga kreditgivaren i överenskommelse med fordringsägaren fortsätter att handha krediten gentemot konsumenten, har emellertid konsumenten inget väsentligt intresse av att underrättas om överlåtelsen. En unionsrättslig skyldighet att informera konsumenten om överlåtelsen vore därför i sådana fall onödigt betungande.

(77) Det bör stå medlemsstaterna fritt att behålla eller införa nationella bestämmelser om kollektiva former av kommunikation när detta är nödvändigt för effektivitet vid komplexa transaktioner, t.ex. emissioner av värdepapper eller avveckling av tillgångar vid obligatorisk administrativ avveckling av banker.

(78) Konsumenterna bör ha tillgång till adekvata och effektiva förfaranden för alternativ tvistlösning för tvister som kan uppstå till följd av de rättigheter och skyldigheter som införs genom detta direktiv, med anlitande av befintliga enheter i lämpliga fall. Denna tillgång säkerställs redan genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU[35] i fråga om berörda avtalstvister. Konsumenter bör dock också ha tillgång till alternativa tvistlösningsförfaranden i händelse av tvister som uppkommer innan ett avtal ingås om rättigheter och skyldigheter som fastställs i detta direktiv, till exempel vad gäller krav på förhandsinformation, rådgivningstjänster och kreditprövning och även vad gäller information från kreditförmedlare som får ersättning av kreditgivare och därför inte har något direkt avtalsförhållande med konsumenterna. Sådana förfaranden för alternativ tvistlösning och de enheter som erbjuder dessa bör uppfylla de kvalitetskrav som fastställs genom direktiv 2013/11/EU.

(79) Medlemsstaterna bör utse behöriga myndigheter med befogenhet att säkra kontrollen av efterlevnaden av detta direktiv och säkerställa att dessa behöriga myndigheter har utrednings- och verkställighetsbefogenheter och tillräckliga resurser så att de kan fullgöra sitt uppdrag. Medlemsstaternas behöriga myndigheter bör samarbeta med varandra när så krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

(80) Medlemsstaterna bör fastställa regler om sanktioner för att motverka överträdelse av nationella bestämmelser som antagits till följd av detta direktiv och se till att sanktionerna genomförs. Medlemsstaterna behåller rätten att välja sanktioner, men de fastställda sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.

(81) De aktuella nationella reglerna för påföljder varierar betydligt inom unionen. I synnerhet har inte samtliga medlemsstater säkerställt att effektiva, proportionella och avskräckande sanktionsavgifter kan åläggas näringsidkare som är ansvariga för utbredda överträdelser eller utbredda överträdelser med en unionsdimension. För att säkerställa att medlemsstaternas myndigheter kan ålägga effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner vid utbredda överträdelser och utbredda överträdelser med en unionsdimension som är föremål för samordnade utrednings- och tillsynsåtgärder i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394[36], bör böter införas som sanktion för sådana överträdelser. I syfte att säkerställa att sanktionsavgifterna har en avskräckande effekt bör medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning fastställa den maximala nivån på sanktionsavgiften för sådana överträdelser till minst 4 % av den årliga omsättningen för kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i den eller de berörda medlemsstaterna. I vissa fall kan dessa näringsidkare även vara en grupp av företag.

(82) För att öka transparensen och stärka konsumentförtroendet får behörig myndighet offentliggöra administrativa sanktioner som påförs för överträdelser av de bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv, om inte offentliggörandet allvarligt äventyrar de finansiella marknaderna eller åsamkar de berörda parterna oproportionerlig skada.

---

35 Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG, EUT L 165, 18.6.2013, s. 63.

36 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004, EUT L 345, 27.12.2017, s. 1.

(83) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att fastställa gemensamma bestämmelser om vissa aspekter av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter mot bakgrund av den utveckling som marknaden genomgår till följd av digitaliseringen och med hänsyn till målet att underlätta gränsöverskridande tillhandahållande av krediter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(84) Vad gäller att ändra icke-väsentliga inslag i detta direktiv bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på ytterligare antaganden för beräkningen av den effektiva räntan. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016[37]. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

(85) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument[38], har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är motiverat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Lagstiftaren anser att det är motiverat att sådana dokument översänds avseende detta direktiv.

(86) Med hänsyn till det stora antal ändringar som skulle behöva göras i direktiv 2008/48/EG på grund av utvecklingen inom konsumentkreditsektorn och i en strävan att göra unionslagstiftningen tydligare, bör det direktivet upphävas och ersättas av det här direktivet.

(87) Medlemsstaterna bör tillämpa de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den [*OP: please insert date: six months from the transposition deadline*]. Med hänsyn till de svåra ekonomiska följderna covid-19-pandemin och de särskilda utmaningar som mikroföretag samt små och medelstora företag står inför bör dock sådana företag ges tillräckligt med tid för att förbereda sig för tillämpningen av detta direktiv. Vad gäller små och medelstora företag bör medlemsstaterna således tillämpa de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den [*OP: please insert date: 18 months from the transposition deadline*].

(88) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725[39] och avgav ett yttrande den XX XXXX[40].

---

37 EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

38 EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

39 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295 av den 21.11.2018, s. 39).

40 …

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Innehåll

I detta direktiv fastställs en gemensam ram för harmonisering av vissa aspekter av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter i form av vissa konsumentkreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering för konsumenter.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv gäller kreditavtal.

   Artiklarna 1–3, 5–10, 12–23, 26–28, 30–33, 37 och 39–50 ska även tillämpas på tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i fall där dessa tjänster inte tillhandahålls av en kreditgivare eller av en kreditförmedlare.

2. Detta direktiv är inte tillämpligt på följande:

   (a) Kreditavtal som garanteras av en inteckning eller annan i en medlemsstat allmänt förekommande jämförbar säkerhet i bostadsfastighet eller för vilka det som säkerhet finns en rättighet med anknytning till bostadsfastighet.

   (b) Kreditavtal som är avsedda för att förvärva eller behålla äganderätt till mark eller en befintlig eller planerad byggnad.

   (c) Kreditavtal som avser ett sammanlagt kreditbelopp på över 100 000 euro.

   (d) Kreditavtal där krediten beviljas arbetstagare av deras arbetsgivare som en biverksamhet antingen räntefritt eller till en lägre effektiv ränta än marknadsräntan och som inte erbjuds till allmänheten.

   (e) Kreditavtal vilka ingås med värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU[41] eller med kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013[42] i syfte att göra det möjligt för en investerare att genomföra en transaktion med hjälp av ett eller flera av de instrument som förtecknas i avsnitt C i bilaga I till direktiv 2014/65/EG, när det värdepappersföretag eller kreditinstitut som beviljar krediten medverkar i transaktionen.

   (f) Kreditavtal som är resultatet av en förlikning i domstol eller någon annan i lag bemyndigad instans.

   (g) Kreditavtal som avser ett kostnadsfritt betalningsanstånd för en befintlig skuld.

---

41 Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).

42 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

(h) Kreditavtal där konsumenten måste deponera ett föremål som säkerhet hos kreditgivaren för denne att förvara och där konsumentens ansvar är strikt begränsat till den deponerade säkerheten.

(i) Kreditavtal som avser lån som beviljas en begränsad målgrupp enligt en lagbestämmelse med ett allmännyttigt syfte och med en ränta som är lägre än marknadsräntan eller räntefritt eller på andra villkor som är mer fördelaktiga för konsumenten än de som gäller på marknaden.

(j) Gällande kreditavtal den [*OP: please insert date six months from the transposition deadline*]; Artiklarna 23, 24, 25.1 andra meningen, 25.2, 28 och 39 ska dock tillämpas på alla kreditavtal med obestämd löptid som löper den [*OP: please insert date six months from the transposition deadline*].

3. Trots vad som sägs i punkt 2 c ska detta direktiv tillämpas på kreditavtal utan säkerhet som omfattar ett sammanlagt kreditbelopp på över 100 000 euro, om syftet med dessa kreditavtal är renovering av en bostadsfastighet.

4. För kreditavtal där krediten ges i form av överskridande ska endast artiklarna 1–3, 25 och 41–50 gälla.

5. Medlemsstaterna får besluta att endast artiklarna 1–3, 7–8, 11, 19, 20, 21.1 a–h, och l, 21.3, 23, 25 och 28–51 ska tillämpas på kreditavtal som ingås av en organisation i vilken medlemskap är förbehållet personer som är bosatta eller anställda på en viss plats eller anställda och pensionerade före detta anställda hos en viss arbetsgivare, eller personer som uppfyller andra kvalifikationer enligt nationell lagstiftning som grund för ett gemensamt existerande band mellan medlemmarna, förutsatt att organisationen uppfyller följande villkor:

(a) Den har inrättats för sina medlemmars ömsesidiga nytta.

(b) Den gör vinster endast för sina egna medlemmar.

(c) Den har ett socialt syfte enligt nationell lagstiftning.

(d) Den tar emot och förvaltar enbart medlemmarnas besparingar och tillhandahåller kreditmöjligheter enbart för sina medlemmar.

(e) Den tillhandahåller kredit med en årlig räntesats som är lägre än räntesatserna på marknaden eller som är lägre än ett tak som fastställs i nationell lagstiftning.

Medlemsstaterna får undanta kreditavtal som ingåtts av en organisation som avses i första stycket från tillämpningen av detta direktiv om det totala värdet av alla befintliga kreditavtal som ingåtts av den organisationen är obetydligt i förhållande till det totala värdet av alla befintliga kreditavtal i den medlemsstat där organisationen har sitt säte och det totala värdet av alla befintliga kreditavtal som ingåtts av samtliga sådana organisationer i medlemsstaten understiger 1 % av det totala värdet av alla befintliga kreditavtal som ingåtts i den medlemsstaten.

Medlemsstaterna ska varje år göra en översyn för att utröna om villkoren för att tillämpa ett sådant undantag som avses i andra stycket fortfarande är uppfyllda och ska vidta åtgärder för att dra tillbaka undantaget om de anser att så inte längre är fallet.

6. Medlemsstaterna får besluta att endast artiklarna 1–3, 7–8, 11, 19, 20, 21.1 a–h, l och r, 21.3, 23, 25, 28–38 och 40–50 ska gälla för kreditavtal som innehåller överenskommelser mellan kreditgivaren och konsumenten om villkor för uppskov eller återbetalning när konsumenten redan gjort sig skyldig till

betalningsförsummelse i förhållande till det ursprungliga kreditavtalet och när följande villkor är uppfyllda:

(a) Arrangemanget kommer sannolikt att avvärja möjligheten till rättsliga förfaranden avseende konsumentens betalningsförsummelse.

(b) Konsumenten skulle inte genom att ingå arrangemanget komma att omfattas av mindre förmånliga villkor än de som fastställdes i det ursprungliga kreditavtalet.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

(1) *konsument*: fysisk person som agerar utanför ramen för sin handels-, närings- eller yrkesverksamhet.

(2) *kreditgivare*: en fysisk eller juridisk person som lämnar eller förbinder sig att lämna en kredit inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet.

(3) *kreditavtal*: ett avtal genom vilket en kreditgivare lämnar eller förbinder sig att lämna en konsument en kredit i form av betalningsanstånd, lån eller annan liknande finansieringsform, med undantag för avtal om fortlöpande tillhandahållande av tjänster eller om fortlöpande leveranser av varor av samma slag, där konsumenten betalar genom avbetalningar så länge som varorna eller tjänsterna tillhandahålls.

(4) *tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering*: tjänster som tillhandahålls av en plattform för gräsrotsfinansiering för att underlätta beviljande av konsumentkrediter.

(5) *konsumentens sammanlagda kreditkostnad*: alla kostnader, inklusive ränta, provision, skatter och alla andra slags avgifter som konsumenten är skyldig att betala i samband med kreditavtalet eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och som är kända för kreditgivaren, vad gäller kreditavtal, eller för leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, när det gäller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, med undantag av notariatsavgifter; kostnader för sidotjänster i samband med kreditavtalet eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingår också i konsumentens sammanlagda kreditkostnad, om det dessutom är obligatoriskt att ingå ett avtal om sådana kompletterande tjänster för att erhålla krediten eller erhålla den på de villkor som marknadsförs.

(6) *sammanlagt belopp som ska betalas av konsumenten*: det sammanlagda kreditbeloppet och konsumentens sammanlagda kreditkostnad.

(7) *effektiv ränta*: konsumentens sammanlagda kreditkostnad, uttryckt i procent per år av den sammanlagda krediten, i tillämpliga fall med tillägg av de kostnader som avses i artikel 30.2.

(8) *kreditränta*: en procentuell fast eller rörlig räntesats som på årlig basis tillämpas på det utnyttjade kreditbeloppet.

(9) *fast kreditränta*: den kreditränta som kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och konsumenten kommer överens om i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för

lånebaserad gräsrotsfinansiering för hela löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, eller flera krediträntor som kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och konsumenten kommer överens om i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering för de delperioder för vilka krediträntorna är fastställda uteslutande med en fast specificerad räntesats. Om inte alla krediträntor är fastställda i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, ska krediträntan anses vara fast enbart för de delperioder för vilka krediträntorna är fastställda uteslutande med en fast specificerad räntesats om vilken man enats vid ingåendet av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gränsrotsfinansiering.

(10) *sammanlagt kreditbelopp*: övre kreditgräns eller det totala belopp som ställs till förfogande genom ett kreditavtal eller ett avtal om tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(11) *varaktigt medium*: varje medel som gör det möjligt för konsumenten att bevara information som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.

(12) *kreditförmedlare*: en fysisk eller juridisk person som inte fungerar som kreditgivare eller notarie och som inte bara antingen direkt eller indirekt introducerar en konsument för en kreditgivare och som inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet mot ett vederlag, som kan utgöras av pengar eller annan form av avtalad ekonomisk förmån,

(a) presenterar eller erbjuder kreditavtal till konsumenter,

(b) bistår konsumenter genom att utföra annat förberedelsearbete eller annan administration innan avtal ingås vad gäller kreditavtal, än sådant som avses i led a, eller

(c) ingår kreditavtal med konsumenter för kreditgivarens räkning.

(13) *förhandsinformation*: den information som konsumenten behöver för att kunna jämföra olika krediterbjudanden och fatta ett välgrundat beslut om huruvida kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ska ingås.

(14) *profilering*: varje form av automatisk behandling av personuppgifter enligt definitionen i artikel 4.4 i förordning (EU) 2016/679.

(15) *teknik för distanskommunikation*: varje medel för distanskommunikation enligt definitionen i artikel 2 e i direktiv 2002/65/EG.

(16) *kopplingsförbehåll*: erbjudande eller försäljning av ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i ett paket med andra separata finansiella produkter eller tjänster där kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte görs tillgängliga för konsumenten separat.

(17) *paketförsäljning*: erbjudande eller försäljning av ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i ett paket med andra separata finansiella produkter eller tjänster där kreditavtalet eller kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering också görs tillgängliga för konsumenten separat men inte

nödvändigtvis på samma villkor som när det paketeras med dessa andra produkter eller tjänster.

(18) *rådgivningstjänster*: personliga rekommendationer som ges till en konsument rörande en eller flera transaktioner som avser kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, och som utgör en verksamhet som är skild från beviljandet av en kredit och från sådan kreditförmedlingsverksamhet som anges i punkt 12.

(19) *kontokredit*: ett uttryckligt kreditavtal genom vilket en kreditgivare ger en konsument tillgång till medel som överskrider det aktuella saldot på konsumentens checkkonto.

(20) *överskridande*: en underförstått accepterad kontokredit genom vilket en kreditgivare tillåter en konsument att utnyttja medel som överskrider det aktuella saldot på konsumentens checkkonto eller den överenskomna kontokrediten.

(21) *kombinerat kreditavtal*: ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering där

(a) den berörda krediten eller de berörda tjänsterna uteslutande tjänar till att finansiera ett avtal om leverans av en viss vara eller tillhandahållande av en viss tjänst, och

(b) dessa båda avtal objektivt sett utgör en kommersiell enhet; en kommersiell enhet ska anses föreligga om leverantören själv finansierar konsumentens kredit, eller, när den finansieras av tredje man, om kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering anlitar leverantörens tjänster i samband med att kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering förbereds eller ingås, eller om leveransen av en viss vara eller tillhandahållandet av en viss tjänst uttryckligen anges i kreditavtalet.

(22) *förtidsbetalning*: fullständigt eller partiellt fullgörande av konsumentens skyldigheter enligt ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(23) *plattform för gräsrotsfinansiering*: plattform för gräsrotsfinansiering enligt definitionen i artikel 2.1 d i förordning (EU) 2020/1503.

(24) *revolverande kreditfacilitet*: en form av kreditavtal som utfärdats av kreditgivaren och som ger konsumenten möjlighet att utnyttja eller ta ut medel, återbetala medel och på nytt ta ut medel.

(25) *skuldrådgivningstjänster*: individanpassat tekniskt, juridiskt eller psykologiskt stöd som tillhandahålls av oberoende professionella aktörer till förmån för konsumenter som har eller kan ha svårt att uppfylla sina ekonomiska åtaganden.

Artikel 4

Omvandling av belopp i euro till nationell valuta

1. Vid tillämpningen av detta direktiv ska de medlemsstater som omvandlar belopp i euro till sin nationella valuta till att börja med använda sig av den växelkurs som erhålls den dag då detta direktiv träder i kraft.

2. Medlemsstaterna får runda av de omvandlade belopp som avses i punkt 1 på villkor att avrundningen inte överstiger 10 euro.

Artikel 5

Skyldighet att kostnadsfritt tillhandahålla konsumenterna information

Medlemsstaterna ska, när information tillhandahålls konsumenterna i enlighet med detta direktiv, kräva att den informationen tillhandahålls utan kostnad för konsumenten.

Artikel 6

Icke-diskriminering

Medlemsstaterna ska säkerställa att de villkor som ska uppfyllas för att beviljas en kredit inte diskriminerar konsumenter som är lagligen bosatta i unionen på grund av deras nationalitet eller bosättningsort eller på någon av de grunder som avses i artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, när dessa konsumenter begär, ingår eller innehar ett kreditavtal eller ett avtal om tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inom unionen.

KAPITEL II

INFORMATION SOM SKA TILLHANDAHÅLLAS FÖRE INGÅENDET AV KREDITAVTALET ELLER AVTALET OM TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER FÖR LÅNEBASERAD GRÄSROTSFINANSIERING

Artikel 7

Reklam för och marknadsföring av kreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering

Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/29/EG, ska medlemsstaterna kräva att reklam- och marknadsföringsuppgifter om kreditavtal är rättvisande, klara och icke vilseledande. Formuleringar i sådana reklam- och marknadsföringsmeddelanden som hos en konsument kan skapa falska förväntningar på en kredits tillgänglighet eller kostnader ska vara förbjudna.

Artikel 8

Standardinformation i reklam för kreditavtal och tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering

1. Medlemsstaterna ska kräva att reklam för kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som anger en räntesats för eller andra sifferuppgifter om kreditkostnaden för konsumenten innehåller standardinformation i enlighet med denna artikel.

   Denna skyldighet gäller inte när nationell rätt kräver uppgift om kreditens effektiva ränta för annonsering om kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som inte innehåller uppgift om räntesats eller sifferuppgifter

avseende några kreditkostnader för konsumenten enligt vad som avses i första stycket.

2. Standardinformationen ska vara lätt läsbar eller tydligt hörbar beroende på vad som är lämpligt och anpassad till de tekniska begränsningarna hos det medium som används för reklam och ska på ett klart, kortfattat och framträdande sätt med hjälp av ett typexempel upplysa om samtliga följande inslag:

   (a) Krediträntan, fast eller rörlig eller båda, tillsammans med information om eventuella avgifter som utgör en del av konsumentens sammanlagda kreditkostnader.

   (b) Det sammanlagda kreditbeloppet.

   (c) Den effektiva räntan.

   (d) I tillämpliga fall, löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (e) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster, deras kontantpris samt belopp som eventuellt förskottsbetalats.

   (f) I tillämpliga fall, det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och avbetalningarnas belopp.

   Om det medium som används för att förmedla den standardinformation som avses i första stycket i specifika och motiverade fall inte medger att informationen visas visuellt, ska leden e och f i det stycket inte tillämpas.

3. Om det är obligatoriskt att ingå avtal om en kompletterande tjänst med anknytning till kreditavtalet eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering för att erhålla krediten eller för att erhålla den på de villkor som angavs i marknadsföringen, ska standardinformationen på ett klart, kortfattat och framträdande sätt redogöra för skyldigheten att ingå det avtalet samt den effektiva ränta som avses i punkt 2 c.

Artikel 9

Allmän information

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering alltid tillhandahåller tydlig och övergripande allmän information om kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, på papper eller annat varaktigt medium.

2. Den allmänna information som avses i punkt 1 ska omfatta åtminstone följande:

   (a) Uppgiftslämnarens identitet, geografiska adress, telefonnummer och e-postadress.

   (b) Det ändamål för vilket krediten får användas.

   (c) Den möjliga löptiden för kreditavtalen eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (d) Typer av tillgänglig kreditränta samt uppgift om huruvida denna är bunden och/eller rörlig, med en kort beskrivning av kännetecknen för en bunden respektive rörlig ränta och vad detta innebär för konsumenten.

(e) Ett representativt exempel på det sammanlagda kreditbeloppet, konsumentens sammanlagda kostnad för krediten, det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och den effektiva räntan.

(f) Uppgifter om eventuella ytterligare kostnader, som inte ingår i konsumentens sammanlagda kostnad för krediten, som ska betalas i samband med ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(g) De olika alternativen för återbetalning av krediten till kreditgivaren (med de regelbundna amorteringarnas antal, frekvens och belopp).

(h) En beskrivning av de villkor som direkt rör förtidsbetalning.

(i) En beskrivning av ångerrätten.

(j) Uppgifter om kompletterande tjänster som konsumenten måste köpa för att erhålla krediten eller för att erhålla den på de marknadsförda villkoren och, i tillämpliga fall, ett förtydligande att de kompletterande tjänsterna kan köpas från en tillhandahållare som inte är kreditgivaren.

(k) En allmän varning för vilka konsekvenserna kan bli om de skyldigheter som är knutna till kreditavtalet eller till tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte uppfylls.

Artikel 10

Förhandsinformation

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren och leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering förser konsumenten med den förhandsinformation som behövs för att jämföra olika erbjudanden så att de ska kunna fatta ett välgrundat beslut om huruvida ett kreditavtal eller ett avtal om tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ska ingås på grundval av de kreditvillkor som kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering erbjuder och, i tillämpliga fall, de önskemål som uttryckts och den information som konsumenten lämnat. Sådan förhandsinformation ska ges till konsumenten minst en dag innan denne blir bunden av ett kreditavtal eller ett erbjudande, eller av ett avtal eller erbjudande om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   Om den förhandsinformation som avses i första stycket tillhandahålls mindre än en dag innan konsumenten blir bunden av ett kreditavtal eller ett krediterbjudande, eller av ett avtal eller erbjudande om tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren eller leverantören av kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering skickar en påminnelse, på papper eller annat varaktigt medium, till konsumenten om möjligheten att frånträda kreditavtalet eller kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering och om det förfarande som ska följas för frånträde i enlighet med artikel 26. Denna påminnelse ska lämnas till konsumenten senast en dag efter ingåendet av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, eller efter godtagandet av krediterbjudandet.

2. Den förhandsinformation om kreditavtal som avses i punkt 1 ska tillhandahållas på papper eller något annat varaktigt medium med användning av blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation” i bilaga I. All information som ges i blanketten ska vara lika framträdande. Kreditgivaren ska anses ha uppfyllt

informationskraven i detta stycke och i artikel 3.1 och 3.2 i direktiv 2002/65/EG om denne har tillhandahållit blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation”.

3. Den förhandsinformation som avses i punkt 1 ska specificera samtliga följande element:

(a) Typ av kredit.

(b) Kreditgivarens identitet, geografiska adress, telefonnummer och e-postadress samt, i tillämpliga fall, identitet, geografisk adress, telefonnummer och e-postadress för den berörda leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(c) Det sammanlagda kreditbeloppet och villkoren för utnyttjande av krediten.

(d) Löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(e) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster och vid kombinerade kreditavtal, de särskilda varorna eller tjänsterna och deras kontantpris.

(f) Krediträntan eller alla krediträntor om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, gällande villkor för krediträntan, alla referensindex eller referensräntor som gäller för varje ursprunglig kreditränta i den mån dessa finns tillgängliga samt perioder, villkor och förfarande för ändringar.

(g) Den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten med hjälp av ett representativt exempel som innehåller alla de antaganden utifrån vilka denna räntesats har beräknats. Om konsumenten har informerat kreditgivaren eller leverantören av kredtittjänster för gräsrotsfinansiering om en eller flera faktorer som ska vara utmärkande för den kredit som denne helst vill ha, såsom löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och det sammanlagda kreditbeloppet, ska kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering beakta dessa faktorer.

(h) Om kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ger möjlighet att utnyttja krediten på olika sätt med olika avgifter eller krediträntor och kreditgivaren använder sig av antagandet i bilaga IV del II punkt b, ska det ingå uppgifter om att andra möjligheter att utnyttja krediten för denna typ av kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kan innebära högre effektiva räntor.

(i) Storlek, antal och periodicitet för de delbetalningar som konsumenten ska göra och, i tillämpliga fall, den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på olika utestående skulder med olika krediträntor för återbetalning.

(j) I tillämpliga fall avgifter för administration av ett eller flera obligatoriska konton där både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande registreras, avgifter för att använda ett betalningsmedel för både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande, eventuella andra avgifter med anknytning till kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, och på vilka villkor någon dessa kostnader kan ändras.

(k) Förekomsten av eventuella kostnader som konsumenten vid ingående av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering måste betala till en notarie.

(l) Eventuell skyldighet att ingå ett avtal om en kompletterande tjänst i anslutning till kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering för att erhålla krediten eller för att erhålla den på de villkor som anges i marknadsföringen.

(m) Tillämplig dröjsmålsränta och villkoren för ändring av denna samt eventuella avgifter när avtalsförpliktelser inte fullgörs.

(n) En varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar.

(o) I tillämpliga fall, begärda säkerheter.

(p) Eventuell ångerrätt.

(q) Rätten till förtidsbetalning och vid behov information om kreditgivarens rätt till kompensation och hur denna kompensation ska fastställas.

(r) Konsumentens rätt att omedelbart och utan avgift informeras om resultaten av en databassökning för bedömning av kreditvärdighet, i enlighet med artikel 19.2.

(s) Konsumentens rätt att, i enlighet med punkt 8, på begäran och utan avgift få en kopia av utkastet till kreditavtal eller utkastet till avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, förutsatt att kreditgivaren vid tidpunkten för begäran är villig att ingå kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(t) I tillämpliga fall, uppgift om att priset har personanpassats på grundval av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering.

(u) I tillämpliga fall, den tidsperiod under vilken kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering är bunden av förhandsinformation som tillhandahållits i enlighet med denna artikel.

(v) Möjligheten för konsumenten att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol och sätt att få tillgång till denna mekanism.

När kreditavtalet hänvisar till ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011[43] ska namnet på referensvärdet och dess administratör och de möjliga följderna för konsumenterna tillhandahållas konsumenten av kreditgivaren eller i tillämpliga fall kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i ett separat dokument som kan bifogas blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation.

4. Samtidigt som blanketten för europeisk konsumentkreditinformation tillhandahålls konsumenten ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering förse konsumenten med

[43] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (EUT L 171, 29.6.2016, s. 1).

blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt som återfinns i bilaga II och som innehåller följande förhandsinformation:

(a) Det sammanlagda kreditbeloppet.

(b) Löptid för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(c) Krediträntan, eller samtliga krediträntor om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter.

(d) Den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten.

(e) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster och vid kombinerade kreditavtal, de särskilda varorna eller tjänsterna och deras kontantpris.

(f) Kostnader i samband med försenade betalningar.

5. Informationen i blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation” och i ”Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt” ska vara konsekvent. Den ska vara tydligt läsbar och utformad med hänsyn till de tekniska begränsningarna hos det medium på vilket den visas. Informationen ska visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna.

Eventuell ytterligare information som kreditgivaren vill ge konsumenten ska ges i ett separat dokument som kan bifogas blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation eller blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt.

6. Genom undantag från punkt 3 gäller att om kommunikationen sker via taltelefoni enligt artikel 3.3 i direktiv 2002/65/EG, ska beskrivningen av den finansiella tjänstens huvudsakliga egenskaper enligt artikel 3.3 b andra strecksatsen i det direktivet åtminstone inbegripa de uppgifter som avses i leden c, d, e, f och i i punkt 3 i den här artikeln, samt den effektiva räntan med hjälp av ett typexempel och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten.

7. Om avtalet har ingåtts på konsumentens begäran genom distanskommunikation så att informationen inte kan ges i enlighet med denna artikel, ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, tillhandahålla konsumenten fullständig förhandsinformation genom blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation” och blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt” så snart kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingåtts.

8. På konsumentens begäran ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, utöver blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation och blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt, kostnadsfritt tillhandahålla konsumenten en kopia av utkastet till kreditavtal eller utkastet till avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, förutsatt att kreditgivaren vid tidpunkten för begäran är beredd att ingå kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med konsumenten.

9. Vid kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering där konsumentens betalningar inte omedelbart medför en motsvarande amortering av det totala kreditbeloppet utan används för kapitalbildning under perioder och på villkor som anges i kreditavtalet, i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller i ett biavtal, ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, i den information före avtalets ingående som avses i punkt 1 klart och tydligt ange att sådana kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte utgör någon garanti för att det totala utnyttjade kreditbeloppet enligt kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering återbetalas, om inte en sådan garanti ställs uttryckligen.

10. Denna artikel ska inte vara tillämplig på varu- eller tjänsteleverantörer som medverkar subsidiärt som kreditförmedlare. Detta ska inte påverka skyldigheten för kreditgivaren eller i tillämpliga fall för kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering att säkerställa att konsumenten får den förhandsinformation som avses i denna artikel.

Artikel 11

Förhandsinformation om kreditavtal som avses i artikel 2.5 eller 2.6

1. Vad gäller kreditavtal som avses i artikel 2.5 eller 2.6 ska sådan förhandsinformation om kreditavtal som avses i artikel 10.1, genom undantag från punkt 2 i den artikeln, tillhandahållas på papper eller annat varaktigt medium med användning av blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation” i bilaga III. All information som ges i blanketten ska vara lika framträdande. Kreditgivaren ska anses ha uppfyllt informationskraven i detta stycke och i artikel 3.1 och 3.2 i direktiv 2002/65/EG om denne har tillhandahållit blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation”.

2. För kreditavtal som avses i artikel 2.5 eller 2.6 ska den förhandsinformation som avses i artikel 10.1, genom undantag från punkt 3 i den artikeln, innehålla uppgifter om följande:

   (a) Typ av kredit.

   (b) Kreditgivarens identitet, geografiska adress, telefonnummer och e-postadress samt, i tillämpliga fall, den berörda kreditförmedlarens identitet, geografiska adress, telefonnummer och e-postadress.

   (c) Det sammanlagda kreditbeloppet.

   (d) Kreditavtalets löptid.

   (e) Krediträntan och gällande villkor för tillämpning av denna ränta, alla tillgängliga referensindex eller referensräntor som gäller den ursprungliga krediträntan, de avgifter som är tillämpliga från det att kreditavtalet ingås och, i tillämpliga fall, de villkor som gäller för ändring av avgifterna.

   (f) Den effektiva räntan med hjälp av representativa exempel som innehåller alla de antaganden utifrån vilka denna räntesats har beräknats.

(g) Storlek, antal och periodicitet för de delbetalningar som konsumenten ska göra och, i tillämpliga fall, den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på olika utestående skulder med olika krediträntor för återbetalning.

(h) Villkor och förfaranden för uppsägning av kreditavtalet.

(i) Rätten till förtidsbetalning och vid behov information om kreditgivarens rätt till kompensation och hur denna kompensation ska fastställas.

(j) I tillämpliga fall, upplysning om att konsumenten när som helst kan åläggas att betala tillbaka hela kreditbeloppet.

(k) Tillämplig dröjsmålsränta och villkoren för ändring av denna samt eventuella avgifter när avtalsförpliktelser inte fullgörs.

(l) Konsumentens rätt att omedelbart och utan avgift informeras om resultaten av en databassökning för bedömning av kreditvärdighet, i enlighet med artikel 19.2.

(m) I tillämpliga fall, uppgift om att priset har personanpassats på grundval av automatiserat beslutsfattande, inbegripet profilering.

(n) I tillämpliga fall, den tidsperiod under vilken kreditgivaren är bunden av förhandsinformation som tillhandahållits i enlighet med denna artikel.

(o) Möjligheten för konsumenten att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol och sätt att få tillgång till denna mekanism.

3. Samtidigt som blanketten ”Europeisk konsumentkreditinformation” tillhandahålls konsumenten ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren förse konsumenten med den standardiserade europeiska konsumentkreditöversikt som återfinns i bilaga II:

4. Informationen i blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation och i blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt ska vara konsekvent. Den ska vara tydligt läsbar och utformad med hänsyn till de tekniska begränsningarna hos det medium på vilket den visas. Informationen ska visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna.

5. Genom undantag från punkt 2 ska, vad gäller taltelefonikommunikation som avses i artikel 3.3 i direktiv 2002/65/EG, den beskrivning av den finansiella tjänstens viktigaste egenskaper som ska tillhandahållas enligt artikel 3.3 b andra strecksatsen i det direktivet minst innehålla de uppgifter som anges i punkt 2 c, f och l i den här artikeln.

6. På konsumentens begäran ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren, utöver blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation och blanketten Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt, kostnadsfritt tillhandahålla konsumenten en kopia av utkastet till kreditavtal, förutsatt att kreditgivaren vid tidpunkten för begäran är beredd att ingå kreditavtalet med konsumenten.

7. Om avtalet har ingåtts på konsumentens begäran genom distanskommunikation så att informationen inte kan ges i enlighet med denna artikel, ska kreditgivaren så snart kreditavtalet ingåtts förse konsumenten med blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditinformation” och blanketten ”Standardiserad europeisk konsumentkreditöversikt”.

8. Denna artikel ska inte vara tillämplig på varu- eller tjänsteleverantörer som medverkar subsidiärt som kreditförmedlare. Detta ska inte påverka skyldigheten för kreditgivaren eller i tillämpliga fall kreditförmedlaren att säkerställa att konsumenten får den förhandsinformation som avses i denna artikel.

Artikel 12

Tillräckliga förklaringar

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, är skyldiga att ge konsumenterna sådana tillräckliga förklaringar om erbjudet/erbjudna kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och eventuella kompletterande tjänster som gör det möjligt för konsumenten att bedöma om de föreslagna kreditavtalen eller kredittjänsterna för gräsrotsfinansiering och de kompletterande tjänsterna lämpar sig för konsumentens behov och ekonomiska situation. Förklaringarna ska inbegripa följande delar:

   (a) Den information som avses i artiklarna 10, 11 och 38.

   (b) De huvudsakliga egenskaperna hos det kreditavtal, de tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller de kompletterande tjänster som föreslås.

   (c) De specifika effekter som det kreditavtal, de tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller de kompletterande tjänster som föreslås kan leda till för konsumenten, inbegripet konsekvenserna av att konsumenten inte betalar eller betalar för sent.

   (d) Om de kompletterande tjänsterna paketerats tillsammans med ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, huruvida varje komponent i paketet kan avslutas separat och konsekvenserna för konsumenten av sådant avslutande.

2. Medlemsstaterna får anpassa det krav som avses i punkt 1 med avseende på hur förklaringarna ska ges och i vilken utsträckning de ska ges till

   (a) de omständigheterna under vilka krediten erbjuds,

   (b) den person som krediten erbjuds till,

   (c) den erbjudna kreditens natur.

Artikel 13

Individanpassade erbjudanden på grundval av automatiserad behandling av personuppgifter

Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering informerar konsumenterna när de erhåller ett individanpassat erbjudande som bygger på profilering eller andra typer av automatiserad behandling av personuppgifter.

KAPITEL III

KOPPLINGSFÖRBEHÅLL OCH PAKETFÖRSÄLJNING, AVTAL OM KOMPLETTERANDE TJÄNSTER, RÅDGIVNINGSTJÄNSTER OCH KREDITFÖRSÄLJNING UTAN FÖREGÅENDE BESTÄLLNING

Artikel 14

Kopplingsförbehåll och paketförsäljning

1. Medlemsstaterna får tillåta paketförsäljning men ska förbjuda kopplingsförbehåll.

2. Genom undantag från punkt 1, och utan att det påverkar tillämpningen av konkurrenslagstiftning, får medlemsstaterna tillåta att kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ställer krav på att konsumenten öppnar eller upprätthåller ett betal- eller sparkonto, om det enda syftet med ett sådant konto är något av följande:

   (a) Ackumulera kapital för att återbetala krediten.

   (b) Förvalta krediten.

   (c) Samla resurser för att erhålla krediten.

   (d) Ställa ytterligare säkerhet till kreditgivaren i händelse av betalningsförsummelse.

3. Genom undantag från punkt 1, och utan att det påverkar tillämpningen av konkurrenslagstiftning, får medlemsstaterna tillåta kopplingsförbehåll om kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kan visa för den behöriga myndigheten att de kopplade produkter eller produktkategorier som erbjuds, på inbördes liknande villkor, resulterar i en klar fördel för konsumenterna, med vederbörligt beaktande av tillgången och priserna på de relevanta erbjudna produkterna på marknaden.

4. Medlemsstaterna får ge kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering rätt att kräva att konsumenten har en relevant försäkring med anknytning till kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering, med beaktande av proportionalitetsöverväganden. I sådana fall ska medlemsstaterna säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering är skyldig att godta en försäkring från en annan leverantör än den leverantör som kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering rekommenderar, om en sådan försäkring har en garantinivå som motsvarar garantinivån hos den försäkring som kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering har föreslagit, utan att konsumentens kreditvillkor ändras.

Artikel 15

Härledda avtal om köp av kompletterande tjänster

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte utgår från att konsumenten samtycker till köp av kompletterande tjänster som presenteras i form av standardalternativ. Standardalternativ inbegriper förkryssade rutor.

2. Konsumentens samtycke till köp av kompletterande tjänster som presenteras genom rutor ska ges genom en entydig bekräftande handling som gör det möjligt att

fastställa ett frivilligt, specifikt, informerat och otvetydigt godkännande av innehållet i och innebörden av alternativen i rutorna.

Artikel 16

Rådgivningstjänster

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren och leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, i samband med en viss transaktion uttryckligen underrättar konsumenten om huruvida rådgivningstjänster tillhandahålls eller kan tillhandahållas konsumenten.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren och, i tillämpliga fall, kreditförmedlaren och leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, innan rådgivningstjänster tillhandahålls eller innan avtal om tillhandahållande av sådana tjänster ingås, till konsumenten lämnar följande uppgifter på papper eller annat varaktigt medium:

   (a) Uppgift om huruvida rekommendationen kommer att baseras enbart på deras eget produktutbud eller på ett brett produktutbud från hela marknaden i enlighet med punkt 3 c.

   (b) I tillämpliga fall, storleken på den avgift som ska betalas av konsumenten för rådgivningstjänster eller, om beloppet inte kan fastställas när informationen ska lämnas, den metod med vilken avgiften beräknas.

   De uppgifter som avses i första stycket a och b får tillhandahållas konsumenten i form av kompletterande information innan avtalet ingås, i enlighet med artikel 10.5 andra stycket.

3. Om rådgivningstjänster tillhandahålls konsumenter ska medlemsstaterna kräva att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering

   (a) inhämtar strikt nödvändig information om konsumentens finansiella situation, preferenser och mål i samband med kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering, så att kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kan rekommendera kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som är lämpliga för konsumenten.

   (b) bedömer konsumentens personliga och ekonomiska situation och behov på grundval av den information som avses i led a, som ska vara aktuell vid tidpunkten för bedömningen, med beaktande av rimliga antaganden om riskerna för konsumentens ekonomiska situation under löptiden för det eller de rekommenderade kreditavtalen eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (c) överväger ett tillräckligt stort antal kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inom sitt produktutbud och på grundval av detta rekommenderar ett eller flera kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inom detta produktutbud som är lämpliga för konsumentens behov, ekonomiska situation och personliga förhållanden,

   (d) agerar i konsumentens bästa intresse,

(e) ger konsumenten en redogörelse på papper eller annat varaktigt medium av den rekommendation som getts.

4. Medlemsstaterna får förbjuda användningen av termerna ”rådgivning” eller ”rådgivare” eller liknande, när rådgivningstjänster marknadsförs till och tillhandahålls för konsumenter av kreditgivare eller, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

Om medlemsstaterna inte förbjuder användningen av termerna ”rådgivning” och ”rådgivare” eller liknande, ska de införa följande villkor för användningen av termen ”oberoende rådgivning” eller ”oberoende rådgivare” av kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som tillhandahåller rådgivningstjänster:

(a) Kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ska beakta ett tillräckligt stort antal kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som finns tillgängliga på marknaden.

(b) Kreditförmedlare ska inte få något vederlag för rådgivningstjänsterna från en eller flera kreditgivare.

Andra stycket led b ska endast tillämpas om antalet kreditgivare som bedöms är mindre än majoriteten på marknaden.

Medlemsstaterna får införa strängare krav vad gäller användningen av termerna för ”oberoende rådgivning” eller ”oberoende rådgivare” av kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

5. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering varnar en konsument när ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kan medföra en särskild risk för konsumenten med hänsyn till dennes ekonomiska situation.

6. Medlemsstaterna ska säkerställa att rådgivningstjänster endast får tillhandahållas av kreditgivare och, i tillämpliga fall, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

Medlemsstaterna får, genom undantag från första stycket, tillåta andra personer än de som avses i första stycket att tillhandahålla rådgivningstjänster om ett av följande villkor är uppfyllt:

(a) Rådgivningstjänsterna tillhandahålls tillfälligt inom ramen för en yrkesverksamhet som regleras av lagar eller andra författningar eller av etiska regler som inte utesluter tillhandahållandet av dessa tjänster.

(b) Rådgivningstjänsterna tillhandahålls inom ramen för konkursförvaltares förvaltning av befintliga skulder och den förvaltningsverksamheten regleras genom lagar eller andra författningar.

(c) Rådgivningstjänsterna tillhandahålls i samband med förvaltning av befintliga skulder som utförs av offentliga eller frivilliga skuldrådgivningstjänster utan kommersiellt syfte.

(d) Rådgivningstjänsterna tillhandahålls av personer som är auktoriserade och står under tillsyn av behöriga myndigheter.

Artikel 17

Förbud mot kreditförsäljning utan föregående beställning

Medlemsstaterna ska förbjuda all försäljning av krediter till konsumenter som sker utan föregående beställning och uttryckligt medgivande från konsumenterna.

KAPITEL IV

KREDITPRÖVNING OCH TILLGÅNG TILL DATABASER

Artikel 18

Skyldighet att bedöma konsumentens kreditvärdighet

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren eller, i tillämpliga fall, leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering gör en grundlig bedömning av konsumentens kreditvärdighet innan ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås. Denna bedömning ska göras i konsumentens intresse för att förhindra oansvarig utlåning och överskuldsättning, och ta vederbörlig hänsyn till faktorer som är relevanta för att kontrollera konsumentens utsikter att uppfylla sina skyldigheter enligt kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

2. Kreditprövningen ska utföras på grundval av relevant och korrekt information om konsumentens inkomster och utgifter och andra finansiella och ekonomiska förhållanden som är nödvändig och proportionell, såsom bevis på inkomst eller andra källor till återbetalning, information om ekonomiska tillgångar och skulder eller information om andra ekonomiska åtaganden. Informationen ska inhämtas från relevanta interna och externa källor, inbegripet konsumenten själv och, vid behov, på grundval av en sökning i en databas som avses i artikel 19.

   Informationen som erhållits i enlighet med denna punkt ska kontrolleras på lämpligt sätt, vid behov genom dokumentation vars ursprung kan kontrolleras på oberoende sätt.

3. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren eller, i tillämpliga fall, leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, upprättar förfaranden för den bedömning som avses i punkt 1 och att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering dokumenterar och upprätthåller sådana förfaranden.

   Medlemsstaterna ska också kräva att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering dokumenterar och bevarar den information som avses i punkt 2.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering endast tillhandahåller konsumenten krediten om resultatet av kreditprövningen tyder på att de skuldförbindelser som följer av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kommer att kunna återbetalas på det sätt som krävs enligt det avtalet.

   Trots vad som sägs i första stycket får kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, om resultatet av kreditprövningen visar att de skyldigheter som följer av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering sannolikt inte kommer att uppfyllas på det sätt

som krävs enligt det avtalet, undantagsvis göra kredit tillgänglig för konsumenten under särskilda och väl motiverade omständigheter.

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att om en kreditgivare eller en leverantör av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingår ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med en konsument, ska kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte senare häva eller ändra kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering till nackdel för konsumenten på grund av att kreditprövningen genomfördes felaktigt. Denna punkt ska inte gälla om det visas att konsumenten medvetet undanhållit eller förfalskat uppgifterna som tillhandahållits kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och som avses i artikel 2.

6. Om kreditprövningen inbegriper användning av profilering eller annan automatiserad behandling av personuppgifter ska medlemsstaterna säkerställa att konsumenten har rätt att

   (a) begära och erhålla ett mänskligt ingripande från kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i syfte att få en omprövning av beslutet,

   (b) begära och erhålla en tydlig förklaring av kreditprövningen från kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, inbegripet av logiken bakom och riskerna med den automatiserade behandlingen av personuppgifter samt dess betydelse och inverkan på beslutet,

   (c) uttrycka sin ståndpunkt och bestrida kreditprövningen och beslutet.

7. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, om kreditansökan avslås, är skyldig att utan dröjsmål informera konsumenten om avslaget och, i tillämpliga fall, om att kreditprövningen grundar sig på automatisk behandling av uppgifter.

8. Om parterna enas om att ändra det totala kreditbeloppet efter ingåendet av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, ska medlemsstaterna säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering är skyldig att ompröva konsumentens kreditvärdighet på grundval av uppdaterad information innan en betydande ökning av det totala kreditbeloppet beviljas.

9. Medlemsstater vars lagstiftning kräver att kreditgivare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering måste göra en bedömning av konsumentens kreditvärdighet på grundval av en sökning i relevant databas får bibehålla det kravet.

Artikel 19

1. **Databaser** Varje medlemsstat ska vid gränsöverskridande krediter säkerställa att kreditgivare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering från andra medlemsstater bereds åtkomst till databaser som används i den medlemsstaten för att bedöma konsumentens kreditvärdighet. Villkoren för åtkomst till sådana databaser ska vara icke-diskriminerande.

2. Punkt 1 ska tillämpas på både offentliga och privata databaser.

3. De databaser som avses i punkt 1 ska åtminstone innehålla information om konsumenternas försenade betalningar.

4. Om kreditansökan avslås på grundval av en sökning i en databas, ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering utan dröjsmål och kostnadsfritt informera konsumenten om resultatet av sökningen med uppgifter om den databas där sökningen skett.

KAPITEL V

KREDITAVTALENS FORM OCH INNEHÅLL

Artikel 20

Utformning av kreditavtalet och avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering upprättas på papper eller på något annat varaktigt medium och att alla avtalsslutande parter får en kopia av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

2. Medlemsstaterna får införa eller upprätthålla nationella bestämmelser som avser giltigheten av ingåendet av kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, och som är förenliga med unionslagstiftningen.

Artikel 21

Information som ska inkluderas i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering tydligt och klart specificerar samtliga följande delar:

   (a) Typ av kredit.

   (b) De avtalsslutande parternas identitet och geografiska adress, telefonnummer och e-postadress samt, i tillämpliga fall, identitet hos och geografisk adress till den medverkande kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (c) Det sammanlagda kreditbeloppet och villkoren för utnyttjande av krediten.

   (d) Löptid för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (e) Vid kredit i form av betalningsanstånd för särskilda varor eller tjänster och vid kombinerade kreditavtal, de särskilda varorna eller tjänsterna och deras kontantpris.

   (f) Krediträntan, eller alla krediträntor om olika krediträntor tillämpas under olika omständigheter, gällande villkor för tillämpning av de olika krediträntorna och, i tillämpliga fall, alla referensindex eller referensräntor som gäller den ursprungliga krediträntan i den mån dessa finns tillgängliga samt perioder, villkor och förfarande för ändringar.

(g) Den effektiva räntan och det sammanlagda belopp som ska betalas av konsumenten och som beräknas vid den tidpunkt då kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås samt uppgift om alla antaganden som använts vid beräkningen av räntesatsen och det sammanlagda beloppet.

(h) Storlek, antal och periodicitet för de delbetalningar som konsumenten ska göra och, i tillämpliga fall, den ordning enligt vilken betalningarna ska fördelas på olika utestående skulder med olika krediträntor för återbetalning.

(i) Om kapitalet i ett kreditavtal eller i ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med fast löptid ska amorteras, konsumentens rätt att, på begäran och utan avgift, när som helst under hela löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, erhålla en sammanställning i form av en amorteringsplan.

(j) Om avgifter och räntor ska betalas utan att kapitalet amorteras, en sammanställning med information om under vilka tidsperioder och enligt vilka villkor räntor och andra återkommande avgifter och engångsavgifter ska betalas.

(k) I tillämpliga fall, avgifter för administration av ett eller flera obligatoriska konton där både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande registreras, avgifter för att använda ett betalningsmedel för både betalningstransaktioner och kreditutnyttjande, eventuella andra avgifter med anknytning till kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och på vilka villkor dessa kostnader kan ändras.

(l) Tillämplig dröjsmålsränta enligt de villkor som är tillämpliga när kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås och villkoren för ändring av denna samt i tillämpliga fall avgifterna när avtalsförpliktelser inte fullgörs.

(m) En varning avseende konsekvenserna av uteblivna eller sena betalningar.

(n) I tillämpliga fall, uppgift om att en notariatsavgift tillkommer.

(o) I tillämpliga fall, de säkerheter och försäkringar som krävs.

(p) Förekomst eller avsaknad av ångerrätt, frist under vilken ångerrätten kan utövas samt andra villkor för att utöva denna rätt, inklusive information om konsumentens skyldighet att återbetala det utnyttjade kapitalet och räntan i enlighet med artikel 26.3 b samt det upplupna räntebeloppet per dag.

(q) Information om de rättigheter som anges i artikel 27 samt villkoren för utövande av dessa rättigheter.

(r) Uppgift om den rätt till förtidsåterbetalning som anges i artikel 29, förfarandet vid förtidsbetalning och, i tillämpliga fall, information om kreditgivarens rätt till ersättning och hur denna ersättning ska fastställas.

(s) Förfarande som ska följas vid utövandet av rätten att säga upp kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(t) Möjligheten att få tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol som konsumenten har tillgång till och sätt att få tillgång till denna mekanism.

(u) Eventuella andra avtalsvillkor.

(v) I tillämpliga fall, den behöriga tillsynsmyndighetens namn och adress.

Den information som avses i första stycket ska vara tydligt läsbar och anpassad för att ta hänsyn till de tekniska begränsningarna hos det medium på vilket den visas. Informationen ska visas på ett adekvat och lämpligt sätt via de olika kanalerna.

2. När punkt 1 i tillämpas ska kreditgivaren och, i tillämpliga fall, leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering när som helst under hela löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och utan avgift, ge konsumenten tillgång till en sammanställning i form av en amorteringsplan.

Den amorteringsplan som avses i första stycket ska upplysa om de delbetalningar som ska göras samt under vilka tidsperioder och på vilka villkor dessa belopp ska betalas.

Amorteringsplanen ska även för varje delbetalning innehålla uppgift om vad som utgör amortering av kapitalet, räntan beräknad på grundval av krediträntan och andra eventuella kostnader.

Om krediträntan inte är fast eller de andra kostnaderna kan ändras enligt kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, ska amorteringsplanen på ett klart och kortfattat sätt ange att uppgifterna i planen endast är giltiga till dess att den krediträntan eller de kostnaderna ändras i enlighet med kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

3. Vid kreditavtal där konsumentens betalningar inte omedelbart medför en motsvarande amortering av det totala kreditbeloppet utan används för kapitalbildning under perioder och på villkor som anges i kreditavtalet, i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller i ett biavtal, ska kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, utöver den information som avses i punkt 1, klart och tydligt ange att sådana kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte utgör någon garanti för att det totala utnyttjade kreditbeloppet enligt kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering återbetalas, om inte en sådan garanti ställs uttryckligen.

KAPITEL VI

ÄNDRINGAR AV KREDITAVTALET OCH KREDITRÄNTAN

Artikel 22

Information om ändring av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering

Utan att det påverkar andra skyldigheter som föreskrivs i detta direktiv ska medlemsstaterna säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering,

innan villkoren i kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ändras, lämnar följande information till konsumenten:

(a) En tydlig beskrivning av de föreslagna ändringarna och, i tillämpliga fall, behovet av samtycke från konsumenten, eller av de ändringar som införts genom lagstiftning.

(b) Tidsplanen för genomförandet av dessa ändringar.

(c) Konsumentens möjligheter att invända mot dessa ändringar.

(d) Tidsfristen för att göra en sådan invändning.

(e) Namnet på och adressen till den behöriga myndighet till vilken invändningen kan lämnas in.

Artikel 23

Ändringar av krediträntan

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering på papper eller annat varaktigt medium informerar konsumenten om varje ändring av krediträntan innan ändringen trätt i kraft.

   Den information som avses i första stycket ska omfatta betalningarnas belopp efter det att den nya krediträntan har trätt i kraft och, om betalningarnas antal och frekvens ändras, uppgift om detta.

2. Genom undantag från punkt 1 får den information som avses i den punkten ges till konsumenten regelbundet om samtliga följande villkor är uppfyllda:

   (a) Parterna har enats om sådan regelbunden information i kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (b) Ändringen av krediträntan beror på en ändring av referensräntan.

   (c) Den nya referensräntan offentliggörs på lämpligt sätt.

   (d) Informationen om den nya referensräntan finns också tillgänglig hos kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

KAPITEL VII

KONTOKREDITER OCH ÖVERSKRIDANDE

Artikel 24

Kontokrediter

1. När en kredit har beviljats i form av kontokredit ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, genom hela kreditavtalets löptid, håller konsumenten regelbundet informerad genom kontoutdrag, på papper eller på något annat varaktigt medium, med uppgift om följande:

   (a) Exakt period som kontoutdraget gäller.

   (b) Utnyttjade belopp och datum för utnyttjandet.

   (c) Saldo enligt det föregående kontoutdraget med angivande av datum.

(d) Nytt saldo.

(e) Datum och belopp för de betalningar som konsumenten gjort.

(f) Tillämpad kreditränta.

(g) Eventuella avgifter som har tillämpats.

(h) I tillämpliga fall, det minimibelopp som ska betalas av konsumenten.

2. När en kredit har beviljats i form av en kontokredit ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren informerar konsumenten, på papper eller på något annat varaktigt medium, om höjningar av krediträntan eller eventuella avgifter som ska betalas, vilket ska ske innan ändringen i fråga träder i kraft.

Genom undantag från första stycket får den information som avses i det stycket ges regelbundet på det sätt som föreskrivs i punkt 1 om följande villkor är uppfyllda:

(a) Parterna har kommit överens om sådan periodisk information i kreditavtalet.

(b) Ändringen av krediträntan beror på en ändring av referensräntan.

(c) Den nya referensräntan offentliggörs på lämpligt sätt.

(d) Informationen om den nya referensräntan finns också tillgänglig hos kreditgivaren.

Artikel 25

Överskridande

1. Vad gäller avtal om öppnande av ett checkkonto, där det finns en möjlighet för konsumenten att överskrida kontot, ska medelsmsstaterna kräva att kreditgivaren inbegriper sådan information i det avtalet, utöver den information som avses i artikel 11.2 e. Kreditgivaren ska i alla händelser regelbundet lämna dessa uppgifter till konsumenten, på papper eller något annat varaktigt medium

2. Vid ett väsentligt överskridande under längre tid än en månad ska medlemsstaterna kräva att kreditgivaren, på papper eller på något annat varaktigt medium, utan dröjsmål underrättar konsumenten om följande:

(a) Överskridandet.

(b) Det berörda beloppet.

(c) Krediträntan.

(d) Straffavgifter, dröjsmålsavgifter eller dröjsmålsränta som eventuellt kommer att tillämpas.

Vid regelbundna överskridanden ska kreditgivaren erbjuda konsumenterna rådgivningstjänster, om sådana finns tillgängliga, eller hänvisa konsumenterna till skuldrådgivningstjänster.

3. Denna artikel ska inte påverka nationell lagstiftning som kräver att kreditgivaren erbjuder en annan typ av kreditprodukt när överskridandet pågått under betydande tid.

KAPITEL VIII

FRÅNTRÄDANDE, UPPSÄGNING OCH FÖRTIDSBETALNING

Artikel 26

Ångerrätt

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten inom 14 kalenderdagar kan frånträda kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering utan att ange något skäl.

   Den ångerfrist som avses i första stycket ska börja löpa från och med något av följande datum:

   (a) Dagen för ingåendet av kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

   (b) Den dag då konsumenten får avtalsvillkoren och informationen i enlighet med artiklarna 20 och 21, om denna dag infaller senare än den dag som avses i led a i detta stycke.

   Den tidsfrist som avses i första stycket ska anses ha iakttagits om konsumenten skickar den underrättelse som avses i punkt 3 a till kreditgivaren eller till leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering innan tidsfristen löper ut.

2. Om nationell lagstiftning som är tillämplig [*dagen då detta direktiv träder i kraft*] redan föreskriver att medel inte kan göras tillgängliga för konsumenten före utgången av en särskilt angiven frist, får medlemsstaterna, med avseende på kombinerade kreditavtal, genom undantag från punkt 1 och på konsumentens uttryckliga begäran, bestämma att den frist som avses i den punkten kan kortas ner till att bli densamma som denna särskilt angivna frist.

3. En konsument som utövar sin ångerrätt ska vidta följande åtgärder:

   (a) Underrätta antingen kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med den information som lämnats av kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med artikel 21.1 p på papper eller något annat varaktigt medium inom den tidsfrist som anges i punkt 1.

   (b) Till kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering betala kapitalet och upplupen ränta på detta kapital från och med det datum då krediten utnyttjades till och med det datum då kapitalet återbetalas, utan onödigt dröjsmål och senast 30 kalenderdagar efter avsändandet av det meddelande som avses i led a.

   Den ränta som avses i första stycket b ska beräknas på grundval av den avtalade krediträntan. Kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ska inte ha rätt till någon annan kompensation från konsumenten om denne frånträder avtalet, frånsett kompensation för icke återbetalningsbara avgifter som erlagts av kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering till någon offentlig förvaltning.

4. Om en kompletterande tjänst till kreditavtalet eller till tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering tillhandhålls av kreditgivaren, av leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller av tredje part på grundval av ett avtal mellan denna tredje man och kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, ska konsumenten inte längre vara bunden av avtalet angående den kompletterande tjänsten om denne utnyttjar ångerrätten i fråga om kreditavtalet

eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i enlighet med denna artikel.

5. Om konsumenten har ångerrätt enligt punkterna 1, 3 och 4 i denna artikel, ska artiklarna 6 och 7 i direktiv 2002/65/EG inte vara tillämpliga.

6. Medlemsstaterna får föreskriva att punkterna 1–4 i denna artikel inte ska tillämpas på kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som enligt nationell lagstiftning lag måste ingås med anlitande av en notarie, förutsatt att notarien går i god för att konsumenten garanteras de rättigheter som avses i artiklarna 10, 11, 20 och 21.

7. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av nationell lagstiftning som fastställer en tidsperiod under vilken fullgörandet av avtalet inte kan påbörjas.

Artikel 27

Kombinerade kreditavtal

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att en konsument som har utnyttjat ångerrätten på grundval av unionsrätten i samband med ett avtal om leverans av varor eller tillhandahållande av en tjänst, inte längre är bunden av ett kombinerat kreditavtal.

2. Om de varor eller tjänster som omfattas av det kombinerade kreditavtalet inte levereras eller tillhandahålls eller levereras eller tillhandahålls endast till en del eller inte överensstämmer med avtalet om leverans av varor eller tillhandahållande av en tjänst, ska konsumenten ha rätt att rikta anspråk mot kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering om konsumenten har riktat anspråk mot leverantören men misslyckats med att få den gottgörelse som konsumenten är berättigad till enligt lag eller enligt avtalet om leverans av varor eller tillhandahållande av en tjänst. Medlemsstaterna ska avgöra i vilken omfattning och under vilka villkor denna rättighet ska kunna utövas.

3. Denna artikel ska inte påverka eventuella nationella bestämmelser enligt vilka kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ska ha ett solidariskt ansvar i fråga om konsumentens anspråk gentemot leverantören i de fall då de varor eller tjänster som köpts har finansierats genom ett kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

Artikel 28

Kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med obestämd löptid

1. Medlemsstaterna ska kräva att konsumenten på sedvanligt sätt och när som helst och utan avgift får säga upp ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med obestämd löptid, såvida parterna inte har avtalat om en uppsägningstid. Uppsägningstiden ska inte överstiga en månad.

   Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, om detta överenskommits i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, får säga upp ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering med obestämd löptid genom att ge konsumenten minst två månaders uppsägningstid, på papper eller något annat varaktigt medium.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, om detta överenskommits i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, av sakliga skäl får säga upp konsumentens rätt att utnyttja ett kreditavtal med obestämd löptid. Kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ska, på papper eller något annat varaktigt medium, informera konsumenten om uppsägningen och skälen till detta, om möjligt före uppsägningen och senast omedelbart därefter, såvida inte tillhandahållandet av sådan information är förbjudet enligt unionsrätten eller nationell rätt eller strider mot allmän ordning eller allmän säkerhet.

Artikel 29

Förtidsbetalning

1. Medlemsstaterna ska se till att konsumenten när som helst har rätt att betala i förtid. I sådana fall ska konsumenten ha rätt till en nedsättning av den sammanlagda kreditkostnaden, bestående av räntan och kostnaderna för avtalets återstående löptid. Vid beräkningen av denna nedsättning ska hänsyn tas till alla kostnader som konsumenten enligt kreditgivaren ska betala.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren vid förtidsbetalning har rätt till skälig och objektivt motiverad ersättning för eventuella kostnader som är direkt kopplade till förtidsbetalningen, förutsatt att förtidsbetalningen infaller under en period för vilken krediträntan är bunden.

   Den ersättning som avses i första stycket får inte överstiga 1 % av det kreditbelopp som förtidsåterbetalats, om tidsperioden mellan förtidsåterbetalningen och den överenskomna uppsägningen av kreditavtalet överstiger ett år. Om perioden inte överstiger ett år, ska ersättningen inte överstiga 0,5 % av det kreditbelopp som är föremål för förtidsbetalning.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivaren inte har rätt till den ersättning som avses i punkt 2 om något av följande villkor är uppfyllt:

   (a) Betalningen har gjorts i enlighet med ett försäkringsavtal som ska garantera återbetalningen av krediten,

   (b) Krediten beviljas i form av en kontokredit.

   (c) Återbetalningen infaller inom en tidsperiod för vilken krediträntan inte är fast.

4. Genom undantag från punkt 2 får medlemsstaterna föreskriva att

   (a) kreditgivaren har rätt till den ersättning som avses i punkt 2 endast på villkor att beloppet av förtidsbetalningen överstiger det tröskelvärde som fastställs i nationell lag, vilket inte får överstiga 10 000 euro inom en period på 12 månader.

   (b) kreditgivaren undantagsvis får kräva högre ersättning, om denne kan bevisa att den förlust som lidits till följd av förtidsbetalningen överstiger det belopp som fastställts enligt punkt 2.

5. Om den ersättning som kreditgivaren begär överstiger den faktiska förlusten på grund av förtidsbetalningen, ska konsumenten ha rätt till en motsvarande nedsättning.

Vid tillämpningen av första stycket ska förlusten vara mellanskillnaden mellan den ursprungliga avtalade räntan och den ränta till vilken kreditgivaren kan låna ut det belopp som förtidsbetalats på marknaden vid tidpunkten för förtidsåterbetalningen, varvid hänsyn ska tas till administrativa kostnader på grund av förtidsbetalningen.

6. Ersättningen som avses i punkt 2 ska under inga omständigheter överstiga det räntebelopp som konsumenten skulle ha betalat under tidsperioden mellan förtidsåterbetalningen och det överenskomna datumet för kreditavtalets upphörande.

KAPITEL IX

EFFEKTIV RÄNTA OCH TAK FÖR AVGIFTER OCH KOSTNADER

Artikel 30

Beräkning av den effektiva räntan

1. Den effektiva räntan ska beräknas enligt den matematiska formel som anges i del I i bilaga IV. Den ska på årsbasis motsvara nuvärdet av alla framtida eller befintliga åtaganden (kreditutnyttjanden, återbetalningar och avgifter) som ingåtts mellan kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och konsumenten.

2. För beräkning av den effektiva räntan ska konsumentens sammanlagda kreditkostnad bestämmas, exklusive eventuella avgifter som ska betalas av konsumenten på grund av att någon skyldighet enligt kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering inte har fullgjorts samt andra avgifter än det pris som konsumenten ska betala när denne köper en vara eller en tjänst, oavsett om köpet sker kontant eller på kredit.

   Kostnaderna för administration av ett konto som registrerar både betalningstransaktioner och utnyttjade krediter, kostnader för användning av ett betalningsmedel som samtidigt gör det möjligt att göra betalningar och utnyttja krediten samt andra kostnader för betalningar ska anses vara en del av konsumentens sammanlagda kreditkostnader, om det inte är frivilligt att öppna kontot och kostnaderna för kontot tydligt och separat anges i kreditavtalet, i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering eller i något annat avtal som ingåtts med konsumenten.

3. Vid beräkningen av den effektiva räntan ska man utgå från antagandet att kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering gäller för den tid som avtalats och att kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och konsumenten fullgör sina skyldigheter enligt de villkor och vid de datum som anges i kreditavtalet eller i avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

4. Om kreditavtal eller avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering innehåller villkor som tillåter ändringar i krediträntan eller variationer i vissa avgifter som ingår i den effektiva räntan vilka är omöjliga att uppskatta när beräkningen görs, ska den effektiva räntan beräknas utifrån antagandet att krediträntan och övriga avgifter är fasta och gäller tills kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering löper ut.

5. Där så är nödvändigt får de ytterligare antaganden som anges i del II i bilaga IV användas vid beräkningen av den effektiva räntan.

Om de antaganden som anges i denna artikel och i del II i bilaga IV inte räcker för att beräkna den effektiva räntan på ett enhetligt sätt eller inte längre är anpassade till de affärsmässiga förhållandena på marknaden, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 45 i syfte att ändra den här artikeln och del II i bilaga IV i syfte att lägga till de ytterligare antaganden som krävs för att beräkna den effektiva räntan eller ändra befintliga sådana.

Artikel 31

Räntetak, effektiv ränta och konsumentens sammanlagda kreditkostnad

1. Medlemsstaterna ska införa tak för ett eller flera av följande:

(a) Räntesatser som tillämpas på kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

(b) Den effektiva räntan.

(c) Konsumentens sammanlagda kreditkostnad.

2. Medlemsstaterna får införa ytterligare tak för revolverande kreditfaciliteter.

KAPITEL X

UPPFÖRANDEREGLER OCH KRAV FÖR PERSONAL

Artikel 32

Uppföranderegler vid tillhandahållandet av konsumentkrediter

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivaren, kreditförmedlaren och leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering handlar hederligt, rättvist, transparent och professionellt och tar hänsyn till konsumenternas rättigheter och intressen när de utför någon av följande verksamheter:

(a) Sammansättning av kreditprodukter.

(b) Beviljande, förmedling eller underlättande av beviljande av krediter.

(c) Tillhandahållande av rådgivningstjänster i fråga om krediter,

(d) Tillhandahållande av kompletterande tjänster för konsumenter.

(e) Genomförande av kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

De verksamheter som avses i första stycket leden a, b och c ska grunda sig på information om konsumentens förhållanden och eventuella särskilda krav som konsumenten framfört samt rimliga antaganden om riskerna för konsumentens situation under löptiden för kreditavtalet eller avtalet om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

De verksamheter som avses i första stycket led c ska även grunda sig på den information som krävs enligt artikel 16.3 a.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivares arvodering av sin personal och sina kreditförmedlare respektive kreditförmedlares och leverantörers av tjänster för

lånebaserad gräsrotsfinansiering arvodering av sin personal inte inkräktar på den skyldighet som föreskrivs i punkt 1.

3. Medlemsstaterna ska se till att kreditgivare, då de fastställer och tillämpar arvoderingssystem för personal som ansvarar för kreditprövningen, följer följande principer på ett sätt och i den utsträckning som är lämpar sig med tanke på deras storlek och interna organisation och deras verksamhets karaktär, omfattning och komplexitetsgrad:

   (a) Arvoderingssystemet ska vara förenligt med och främja en sund och effektiv riskhantering och ska inte ge incitament till risktagande som går utöver kreditgivarens tolererade risknivå.

   (b) Arvoderingssystemet ska överensstämma med kreditgivarens affärsstrategi, mål, värderingar och långsiktiga intressen och omfatta åtgärder för att undvika intressekonflikter, särskilt genom att föreskriva att arvodering inte ska vara avhängig av antalet eller andelen godkända kreditansökningar.

4. Medlemsstaterna ska, när kreditgivare eller kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering tillhandahåller rådgivningstjänster, säkerställa att ersättningsstrukturen för den berörda personalen inte påverkar deras förmåga att agera i konsumentens bästa intresse och att den inte är avhängig av försäljningsmål. För att uppnå det målet får medlemsstaterna även förbjuda provision som betalas av kreditgivaren till kreditförmedlaren.

5. Medlemsstaterna får förbjuda eller införa begränsningar för betalningarna från en konsument till en kreditgivare, en kreditförmedlare eller en leverantör av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering innan ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering ingås.

Artikel 33

Kunskaps- och kompetenskrav för personal

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering kräver att deras personal har och uppdaterar lämpliga kunskaper och kompetens för att sätta samman, erbjuda och bevilja kreditavtal eller tjänster för lånebaserad gränsrotsfinansiering, utföra kreditförmedlingsverksamhet, tillhandahålla rådgivningstjänster eller tillhandahålla rådgivningstjänster eller tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering. Om ingåendet av ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering även inbegriper en kompletterande tjänst ska det krävas lämpliga kunskaper och kompetens för den kompletterande tjänsten.

2. Medlemsstaterna ska fastställa minimikrav på kunskap och kompetens för personalen hos kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna övervakar efterlevnaden av de krav som anges i punkt 1 och att de behöriga myndigheterna har befogenhet att kräva att kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering lämnar de styrkande handlingar som den behöriga myndigheten anser vara nödvändiga för att kunna utföra sådan övervakning.

KAPITEL XI

FINANSIELL UTBILDNING OCH STÖD TILL KONSUMENTER I EKONOMISKA SVÅRIGHETER

Artikel 34

Finansiell utbildning

1. Medlemsstaterna ska främja åtgärder för att stödja utbildning av konsumenter när det gäller ansvarsfullt låntagande och skuldhantering, särskilt avseende konsumentavtal. Tydlig och allmän information om kreditgivningsprocessen ska tillhandahållas konsumenter för att ge dem vägledning, särskilt för de som utnyttjar en konsumentkredit för första gången, och särskilt på digitala verktyg.

   Medlemsstaterna ska också sprida information om den vägledning som konsumentorganisationer och nationella myndigheter kan ge konsumenter.

   Denna punkt ska inte hindra medlemsstaterna från att tillhandahålla ytterligare finansiell utbildning.

2. Kommissionen ska bedöma och offentliggöra en rapport om den finansiella utbildning som finns att tillgå för konsumenter i medlemsstaterna samt redovisa exempel på bästa praxis som kunde utvecklas vidare för att öka konsumenternas finansiella medvetenhet.

Artikel 35

Betalningsdröjsmål och anståndsåtgärder

1. Medlemsstaterna ska kräva att kreditgivare har lämpliga riktlinjer och förfaranden som gör att de bemödar sig om att, när så är lämpligt, medge skäligt anstånd innan verkställighetsförfaranden inleds. Sådana anståndsåtgärder ska bland annat beakta konsumentens omständigheter och kan exempelvis bestå av följande:

   (a) Fullständig eller partiell refinansiering av ett kreditavtal.

   (b) En ändring av de befintliga villkoren i ett kreditavtal, vilket bland annat kan omfatta följande:

      i) Förlängning av kreditavtalets löptid.

      ii) Ändring av typen av kreditavtal.

      iii) Betalningsanstånd för samtliga eller vissa delbetalningar under en period.

      iv) Ändring av räntesatsen.

      v) Erbjudande av ett betalningsuppskov.

      vi) Partiella återbetalningar.

      vii) Valutaomräkning.

      viii) Partiell skuldavskrivning och skuldkonsolidering.

2. Förteckningen över möjliga åtgärder i punkt 1 b påverkar inte tillämpningen av regler i nationell rätt och kräver inte att medlemsstaterna föreskriver alla dessa åtgärder i sin nationella lagstiftning.

3. I fall där kreditgivaren har rätt att fastställa och påföra konsumenten avgifter på grund av en betalningsförsummelse får medlemsstaterna bestämma att dessa avgifter inte får vara högre än vad som är nödvändigt för att ersätta kreditgivaren för de kostnader som denne ådragit sig till följd av betalningsförsummelsen.

4. Medlemsstaterna får tillåta kreditgivare att påföra konsumenten ytterligare avgifter i händelse av betalningsförsummelse. I sådana fall ska medlemsstaterna införa ett tak för sådana avgifter.

5. Medlemsstaterna ska inte hindra parterna i ett kreditavtal från att uttryckligen komma överens om att återlämnande eller överföring till kreditgivaren av varor som omfattas av ett kombinerat kreditavtal eller intäkter från försäljningen av sådana varor är tillräckligt för att återbetala krediten.

Artikel 36

Skuldrådgivningstjänster

Medlemsstaterna ska säkerställa att skuldrådgivningstjänster görs tillgängliga för konsumenter.

KAPITEL XII

KREDITGIVARE OCH KREDITFÖRMEDLARE

Artikel 37

Godkännande, registrering och tillsyn av andra institut än kreditinstitut

Medlemsstaterna ska säkerställa att kreditgivare, kreditförmedlare och leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som inte är kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i förordning (EU) nr 575/2013 omfattas av ett tillfredsställande godkännandeförfarande och av registrerings- och tillsynsarrangemang som inrättats av en oberoende behörig myndighet.

Artikel 38

Särskilda skyldigheter för kreditförmedlare

Medlemsstaterna ska kräva att kreditförmedlare

(a) såväl i sin marknadsföring som i all dokumentation som riktar sig till deras kunder anger vilka befogenheter de har och om de bara arbetar med en eller vissa kreditgivare eller som oberoende mäklare,

(b) informerar konsumenten om eventuella avgifter som konsumenten ska betala till kreditförmedlaren för de tjänster som ska tillhandahållas,

(c) når en överenskommelse med konsumenten om de avgifter som avses i led b, på papper eller något annat varaktigt medium, innan kreditavtalet ingås,

(d) meddelar kreditgivaren eventuella avgifter som avses i led b i syfte att beräkna den effektiva räntan.

KAPITEL XIII

ÖVERLÅTELSE AV RÄTTIGHETER OCH TVISTLÖSNING

Artikel 39

Överlåtelse av rättigheter

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenten, om kreditgivarens rättigheter enligt ett kreditavtal eller ett avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, eller avtalet i sig överlåts till en tredje man, har rätt att göra gällande samma invändningar gentemot den nye fordringsägaren som konsumenten kunde ha gjort gentemot den ursprungliga kreditgivaren, inklusive kvittningsrätt när detta medges i den berörda medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska kräva att den ursprungliga kreditgivaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering informerar konsumenten om den överlåtelse som avses i punkt 1, såvida inte den ursprungliga kreditgivaren enligt överenskommelse med den nya fordringsägaren fortfarande handhar krediten gentemot konsumenten.

Artikel 40

Tvistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenterna har tillgång till lämpliga och effektiva förfaranden för tvistlösning utanför domstol för att lösa tvister mellan konsumenter och kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering om rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, vid behov med hjälp av befintliga enheter. Sådana förfaranden för tvistlösning utanför domstol och de enheter som erbjuder dem ska uppfylla de kvalitetskrav som fastställs i direktiv 2013/11/EU.

2. Medlemsstaterna ska uppmuntra de enheter som utför den tvistlösning som avses i punkt 1 att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister om kreditavtal eller om avtal om tillhandahållande av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

KAPITEL XIV

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

Artikel 41

Behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska utse nationella behöriga myndigheter med befogenhet att se till att detta direktiv tillämpas och efterlevs (*behöriga myndigheter*) och ska säkerställa att dessa myndigheter har utrednings- och tillsynsbefogenheter och tillräckliga resurser så att de kan fullgöra sitt uppdrag på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

   De behöriga myndigheterna ska vara antingen offentliga myndigheter eller organ som erkänts enligt nationell rätt eller av enligt nationell rätt för ändamålet uttryckligen bemyndigade offentliga myndigheter. De får inte vara kreditgivare, kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna, alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna samt revisorer och experter

som arbetar på deras uppdrag är bundna av tystnadsplikt. Ingen förtrolig information som erhålls i tjänsten får röjas till någon person eller myndighet utom i sammanfattad eller aggregerad form, utom när ett utbyte eller en överföring av sådan information är ett uttryckligt krav enligt unionsrätten eller nationell rätt.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna är antingen något eller båda av följande:

   (a) Behöriga myndigheter enligt definitionen i artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1093/2010[44].

   (a) Andra myndigheter än de behöriga myndigheter som avses i led a, förutsatt att nationella lagar och andra författningar kräver att dessa myndigheter samarbetar med de behöriga myndigheter som avses i led a när det är nödvändigt för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de myndigheter som utsetts som behöriga att säkerställa tillämpningen och efterlevnaden av detta direktiv uppfyller kriterierna i artikel 5 i förordning (EU) 2017/2394.

5. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om valet av behöriga myndigheter och eventuella ändringar vad gäller detta och, om det finns fler än en behörig myndighet på deras territorium, ange eventuell fördelning av uppgifter mellan dessa behöriga myndigheter. Den första av dessa underrättelser ska lämnas så snart som möjligt och senast två år efter den dag då direktivet träder i kraft.

6. De behöriga myndigheterna ska utöva sina befogenheter i enlighet med nationell rätt antingen

   (a) direkt enligt sina egna befogenheter, eller under tillsyn av de rättsliga myndigheterna, eller

   (b) genom ansökan till domstolar som är behöriga att fatta det beslut som krävs, inbegripet, när så är lämpligt, genom överklagande, om ansökan om att fatta det nödvändiga beslutet avslås.

7. Om en medlemsstat har mer än en behörig myndighet på sitt territorium ska medlemsstaten se till att deras respektive uppdrag är tydligt definierade och att det råder ett nära samarbete dem emellan så att de kan fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt.

8. Kommissionen ska minst en gång om året i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra en förteckning över de behöriga myndigheterna och kontinuerligt uppdatera den på sin webbplats.

KAPITEL XV

SLUTBESTÄMMELSER

[44] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

Artikel 42

Harmoniseringsnivå

1. I den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser får medlemsstaterna inte behålla eller införa andra bestämmelser i sin nationella lagstiftning som skiljer sig från vad som fastställs i detta direktiv, såvida inte annat anges i detta direktiv.

2. Om en medlemsstat utnyttjar de lagstiftningsval som föreskrivs i artiklarna 2.5 och 2.6, 8.1, 8.2 c, 20.2, 26.2 och 29.4 ska den informera kommissionen om detta och om alla eventuella senare ändringar. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att sprida denna information till nationella kreditgivare, kreditförmedlare, leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering och konsumenter.

Artikel 43

Direktivets tvingande karaktär

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenterna inte kan avsäga sig de rättigheter som tillkommer dem genom de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de bestämmelser som antas för att införliva detta direktiv inte kan kringgås genom det sätt på vilket avtal formuleras.

3. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa att konsumenter inte berövas det skydd som de ges enligt detta direktiv genom att lagen i ett tredje land väljs som tillämplig lag på kreditavtalet eller avtalet om tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering, i de fall då kreditavtalet eller tjänsterna för lånebaserad gräsrotsfinansiering har nära anknytning till en eller flera medlemsstaters territorium.

Artikel 44

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om sanktioner som ska tillämpas vid överträdelse av de nationella bestämmelser som antas enligt detta direktiv och vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder senast den [*OP: f**please insert date - six months from the transposition deadline*] samt utan dröjsmål eventuella ändringar som berör dem.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att när sanktioner ska åläggas i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) 2017/2394 ska de inbegripa en möjlighet antingen att ålägga sanktionsavgifter via administrativa förfaranden eller att inleda rättsliga förfaranden för åläggande av sanktionsavgifter, eller bådadera; det högsta beloppet för sådana sanktionsavgifter ska vara minst 4 % av den årliga omsättningen för kreditgivaren, kreditförmedlaren eller leverantören av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering i alla medlemsstater som berörs av de samordnade tillsynsåtgärderna.

3. Medlemsstaterna ska föreskriva att den behöriga myndigheten får offentliggöra administrativa sanktioner som påförs för överträdelser av de bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv, om inte offentliggörandet allvarligt äventyrar de finansiella marknaderna eller åsamkar de berörda parterna oproportionerlig skada.

Artikel 45

Utövande av delegering

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 30.5 ges till kommissionen för en period på fem år från och med den xx xx xxxx. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 30.5 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artikel 30.5 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 46

Översyn och övervakning

1. Vart femte år, och första gången fem år från och med den dag då detta direktiv börjar tillämpas, ska kommissionen göra en utvärdering av detta direktiv. Utvärderingen ska omfatta en bedömning av de tröskelvärden som fastställs i artikel 2.2 c och i del II i bilaga IV, och av de procentsatser som används för att beräkna den ersättning som ska utgå vid förtidsbetalning enligt artikel 29, mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen i unionen och situationen på den berörda marknaden.

2. Kommissionen ska också övervaka hur förekomsten av de regleringsval som avses i artikel 42 påverkar den inre marknaden och konsumenterna.

3. Kommissionen ska lägga fram en rapport om resultaten av den utvärdering och bedömning som avses i punkterna 1 och 2 till Europaparlamentet och rådet, om lämpligt åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 47

Upphävande och övergångsbestämmelser

Direktiv 2008/48/EG ska upphöra att gälla med verkan från och med den [*OP: please insert date - six months from the transposition deadline*]. Vad gäller förbindelser inom tillämpningsområdet för detta direktiv mellan konsumenter och kreditgivare eller kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som uppfyller kraven för mikroföretag samt små och medelstora företag enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU[45], ska direktiv 2008/48/EG fortsätta att gälla till och med den [*OP: please insert date - 18 months from the transposition deadline*].

Direktiv 2008/48/EG ska även fortsätta att tillämpas på kreditavtal som gäller den [*OP: please insert date - six months from the transposition deadline*] till [*their termination*].

Artiklarna 23, 24, 25.1 andra meningen, 25.2, 28 och 39 i detta direktiv ska dock tillämpas på alla kreditavtal med obestämd löptid som löper den [*OP: please insert date - six months from the transposition deadline*].

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga V.

Artikel 48

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den [*OP: please insert date - 24 months from the date the Directive is adopted*], anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen. De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den [*OP: please insert date - six months from the transposition deadline*].

   Vad gäller förbindelser inom tillämpningsområdet för detta direktiv mellan konsumenter och kreditgivare eller kreditförmedlare eller leverantörer av tjänster för lånebaserad gräsrotsfinansiering som uppfyller kraven för mikroföretag samt små och medelstora företag enligt artikel 3 i direktiv 2013/34/EU, ska medlemsstaterna tillämpa de bestämmelserna från och med den [*OP: please insert date - 18 months from the transposition deadline*].

   När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 49

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

[45] Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).

Artikel 50

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*